

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7
Telefon Nr. 102-79. — Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-86
Koszt czekowe PKO w Krakowie 400.630.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12 do 1 w południe

Cena egz. 25 gr.

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji
Komunikaty, przesłane redakcji, nie będą uwzględnione.
Reklamy redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Cena ogłoszeń i prenumeraty umieszczona jest na ostatniej stronie.

Konflikt japońsko-chiński przed forum Rady Ligi Narodów

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Genewa 13. 10. (K) Dziś o godz. 10:30 otwartą została nadzwyczajna sesja Rady Ligi Narodów, zwołana na podstawie nagłego wniosku rządu chińskiego. Obrady odbywały się w gabinecie generalnego sekretarza Ligi Narodów sir Eric Drummonda i były ściśle poufne. Nie dopuszczono do nich przedstawicieli Japonii i Chin. Przewodniczący Rady hiszpański minister spraw zagranicznych nie jest obecny. Zastępuje go delegat hiszpański Madariaga.

Genewa 13. 10. (K) Posiedzenie jawne Ligi Narodów w sprawie konfliktu chińsko-japońskiego zostało dziś otwarte o godz. 12 przez delegata hiszpańskiego Madariaga. Na wniosek Madariagi przewodnictwo Rady objął Briand, który następnie po zdaniu sprawozdania z obecności stanu w konflikcie chińsko-japońskim oddał głos delegatowi chińskiemu drowi Sze. Uzasadniając nagłość wniosku w sprawie zwołania nadzwyczajnej sesji Rady Ligi reprezentant Chin oświadczył, że los swój powierzył Chinie w całości Lidze Narodów i sumiennie spełniły jej zalecenia. Chiny poczyniły wszelkie przygotowania do zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom japońskim w Mandżurji no ewakuacji wojsk japońskich. Na wniosek Brianda dalsze obrady odroczone do popołudnia.

Na popołudniowym posiedzeniu Rady Ligi delegat japoński Yoshizawa zabrał głos i oświadczył, że nie można przemilać aktów gwałtu popełnionych ze strony chińskiej. Oświadczenia przewodniczącego Rady Ligi w sprawie propozycji chińskich w kwestji ewakuacji Mandżurji nie są ściśle. Yoshizawa opisał szczegółowo akcję bojkotową w Chinach i odczytał oświadczenie rządu japońskiego, w którym Japonia obstaje przy załatwieniu konfliktu drogą bezpośrednich rokowań z rządem chińskim i zbliża pogląd, jakoby Chiny potrafiły utrzymać spokój w Mandżurji po wycofa-

niu wojsk japońskich. Podkreślił on dalej, że Japonia skłonna jest wycofać swoją armię, o ile zapewnione będą interesy japońskie oraz bezpieczeństwo obywateli japońskich na obszarach obecnie zajętych. Stale niebezpieczeństwo ze strony chińskiej powinno być usunięte i w tym kierunku powinny być skierowane wysiłki Ligi Narodów. Japonia pragnie przystąpić do bezpośrednich rokowań z rządem chińskim i skłonna jest do natychmiastowych pertraktacji. Posiedzenie trwa.

Obserwator Stanów Zjednoczonych w Genewie

Waszyngton 13. 10. (R) Departament stanu polecił amerykańskiemu konsulowi generalnemu w Genewie, aby wziął udział w obradach Rady Ligi Narodów jako obserwator rządu amerykańskiego. Niezależnie od tego rząd waszyngtoński prowadzi nadal rokowania z Nankinem i Tokio w sprawie konfliktu mandżurskiego, gdyż wychodzi z założenia, że działalność jego w Genewie byłaby więcej skrepowana.

Delegaci rządu amerykańskiego badają sytuację w Mandżurji

Genewa 13. 10. (K) Generalny konsul amerykański w Genewie Hilbert zawiadomił generalny sekretariat Ligi Narodów, że sekretarz ambasady amerykańskiej w Tokio Salisbury i amerykański konsul generalny w Charbinie Hanson na zlecenie departamentu stanu wyjechali do Mandżurji południowej, aby zbadać sytuację na miejscu i przedłożyli departamentowi stanu odpowiednie sprawozdanie. Rządy chiński i japoński zgodziły się na przyjazd wymienionych osobistości.

Nieprzejednane stanowisko Japonii

Londyn 13. 10. (L) W Tokio odbyła się wczoraj wieczór rada ministrów, którą zajmowała się konfliktem chińsko-japońskim. Wedle oficjalnego oświadczenia, rząd japoński postanowił odrzucić wszelkie interwencje zagraniczne w tej kwestji i to zarówno pochodzące od Stanów Zjednoczonych, jak Ligi Narodów. Japonia obstaje nadal za załatwieniem konfliktu drogą bezpośrednich rokowań między zainteresowanymi stronami.

Genewa 13. 10. (K) W odpowiedzi na notę Ligi Narodów rząd japoński oświadcza, że gotów jest do podjęcia rokowań z Chinami w sprawie zażegnania zatargu mandżurskiego. Rząd japoński podaje kilka projektów, na zasadzie których miałyby być podjęte rokowania w kierunku przywrócenia normalnych stosunków między zainteresowanymi państwami

Londyn 13. 10. (L) Z Tokio donoszą, że wczoraj

wieczór japoński minister spraw zagranicznych odbył z posłem chińskim rozmowę w celu podjęcia rokowań w sprawie likwidacji konfliktu mandżurskiego.

Przywrócenie równowagi budżetowej i stabilizacji waluty najważniejszymi zadaniami rządu angielskiego

MacDonald uważa się nadal za członka Labour Party

Londyn 13. 10. (L) Podczas mowy przedwyborczej w Seaham premier angielski MacDonald omówił sytuację wewnętrzną i oświadczył, że najważniejszym zadaniem rządu angielskiego jest przywrócenie równowagi budżetowej i stabilizacja waluty. Dalej trzeba utorować drogę do przyszłej międzynarodowej konferencji w sprawie długów wojennych. Na kwestję taryf celnych zapatruje się MacDonald bez u-

przedzeń. Życzeniem jego jest, aby przez wprowadzenie nowych taryf celnych nie pogorszyła się stopa życiowa klasy pracującej. MacDonald podkreślił z wielkim naciskiem, że nadal uważa się za członka angielskiej Partii Pracy, mimo iż nie zawsze poddaje się dyktatowi biu rokracji partyjnej. Będzie on także w przyszłości tak działał jak dotąd — z przekonaniem, bez względu na osobistą popularność.

Pochwała z Jugosławii

Zagrzeb 13. 10. PAT. Dzisiejszy „Jugoslovensky Lloyd” pisząc o położeniu finansowym poszczególnych państw stwierdza, że ostatnie wypadki, które zaszły na międzynarodowym rynku pieniężnym dobitnie wykazały, że waluta polska oparta jest na zdrowych podstawach, gdyż pomimo wstrząśnień w licznych państwach złoty pozostał niezachwiany. Ten fakt potwierdził zarówno kryzys niemiecki, jak i angielski, a Bank Polski nie był nawet zmuszony podnieść stopy dyskontowej.

Austria ogranicza import z zagranicy

Wiedeń 13. 10. PAT. Austriacki Bank Narodowy wydał wczoraj nowe wskazówki w sprawie przepisów dewizowych. Uwzględniają one uzasadnione żądania właścicieli walut zagranicznych i ułatwiają handel tranzytowy. Jak donosi „Neue Freie Presse” przywóz towarów do Austrii ma być ograniczony, a to przywóz nie tylko towarów zbytkownych, lecz także węgla i środków żywności.

Demonstracja antyaustriacka komunistów berlińskich

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Berlin 13. 10. (Sch) Ubiegłej nocy nieznanal sprawcy wybili szyby w bramie wejściowej konsulatu austriackiego przy Bendlerstr. Kamienie, jakie znalezione na miejscu, były owinięte w czerwone płótno i zaopatrzone w napis: „Żyjemy mimo zakazu. — Niech żyje Moskwa! — Precz z zakazem komunistycznej organizacji młodzieży w Wiedniu”.

Echa Harzburga w Paryżu

Paryż 13. 10. PAT. Biuletyn ekonomiczny i finansowy, odzwierciedlający opinię kół finansowych, pisze z powodu wystąpienia Niemców w Harzburgu, co następuje: niemiecką konferencją nacjonalistyczną, mającą miejsce w przededniu podróży premiera Laval'a do Waszyngtonu, usprawiedliwia wszelkie zastrzeżenia, które uczyni nasz premier z punktu widzenia naszego bezpieczeństwa co do przypisywanego prezydentowi Hooverowi projektu związania kwestji rozbrojenia ze sprawą długów wojennych.

Gdy ostatnim wyspom grozi zalew....

Promieniowanie ogniska światowej depresji gospodarczej obejmuje zwolna i te państwa, które zwykle się dotychczas uważać za twierdzące odporność na działania dekonjunktury. W umyśle przeciętnego człowieka uchodzą dotychczas Stany Zjednoczone za niejako synonim pewności i trwałości dobrobytu, a i Francja dzięki specyficznym stosunkom ludnościowym i powojennej konstelacji polityczno-finansowej zaczynała sobie zwolna wyrabiać opinie oazy stałości rozwoju gospodarczego. Ale stosunki współczesne, potwierdzające w najsilniejszym stopniu zasadę względności oceny zjawisk gospodarczych, nie pozwalają już na stawianie optymistycznych prognoz co do stanu rzeczy bieżącej chwili. Raczej pesymizm jest uzasadniony.

Ostatnie wydarzenia na terenie gospodarczym Stanów Zjednoczonych znalazły już wy-czerpujące omówienie na lamach naszego pi-sma. Należy jeszcze raz podkreślić, iż narazie nie istnieje żadna obawa co do kursu dolara. Pokrycie dolara samem złotem w wysokości ca-150 proc. daje na najbliższą przyszłość gwa-rancję stałości kursu dolara, mimo odpływu złota ze Stanów Zjedn. w równowartości około 276 milj. dolarów w samej pierwszej po-łowicy września br. i mimo wzrastającego tem-pa w tym kierunku. Ale Stanom Zjedn. mogą grozić perturbacje gospodarcze z innych stron. Ze względu na wybujały protekcyjizm celny i silny spadek konsumpcji Europy, Ameryki poł. i krajów kolonialnych zmniejsza się dzia-łalność eksportowa Stanów Zjedn., przyczem spadek importu nie może naturalnie nadążyć za spadkiem wywozu, i w ten sposób osiągną Stany Zjedn. stałą bierność bilansu handlowe-go, tracąc temsamem poważny czynnik aktyw-ności bilansu płatniczego. Ograniczenie dzia-łalności eksportowej prowadzi do spadku pro-dukcyj przemysłowej, nastawionej w poważ-nym stopniu na eksport, powodując nie tylko bezrobocie i konieczność interwencji państwa, — co w dalszym ciągu pogorszy sytuację gos-podarczą, — ale i załamanie finansowe banków amerykańskich alimentujących przemysł ame-rykański. Do jakiego stopnia dochodzi już te-raz spadek wartości obrotów bankowych, wska-zują daty odnoszące się do działalności naj-większego koncernu bankowego Stanów Zje-dnoczonych tj. Transamerica Corp., ostatnio zlikwidowanego. Wartość aktywów tego kon-cernu wynosząca w dn. 31 grudnia 1930 r. 1.117 milj. dolarów spadła w dn. 30 czerwca br. do sumy 302.1 milj. dolarów i podobno ma obecnie wynosić nie więcej jak ponad 170 milj. dolarów. Strata wynosi zatem blisko 1 miliard dolarów tj. przeszło trzykrotną wartość rocz-nego budżetu Polski...

Kruchy bankowe wzbudzają naturalnie nie-uufność szerokich rzesz publiczności amerykańskiej, podejmującej wkłady z banków i tezauryzującej je w „pończosze“, odciągając kapitał od arterij życia gospodarczego. Z drugiej stro-ny również wkładcy zagraniczni wycofują o-słatnio swe kapitały ze Stanów Zjedn. w pierw-szym rzędzie w związku ze spadkiem funta szterlinga, w drugim zaś rzędzie na skutek wy-rażnej nieufności także i do stosunków ame-rykańskich, podważonych ostatnio krachem blis-ko tysiąca banków. Wpływie to niezawodnie również ujemnie na kształtowanie się bilansu płatniczego Stanów Zjedn., który i tak zosta-je obciążony skutkami moratorium Hoovera, deficytem budżetowym, obliczanym obecnie na przeszło półtora miljarda dol., spadkiem ruchu turystycznego (z 404 milj. dol. w roku 1923 do ca 17 milj. dol. w r. 1930), na skutek depresji ekonomicznej reszty świata etc. etc.

Nieróźnie zapowiada się zatem przyszłość w Stanach Zjednoczonych!...

Burzliwe fale obecnego przesilenia nie mo-gły naturalnie przejść nienaruszenie nad Fran-cją. Sytuacja finansów państwowych Francji

wyказuje coraz głębsze pogorszenie. W ubie-głym roku budżetowym wynosił deficyt ok. 2.300 milj. franków, zaś wyniki obecnego bu-dżetu kończącego się w dn. 31 marca 1932 ka-żą się spodziewać deficytu przynajmniej na kwotę 6.800 milj. franków. Bilans handlowy Francji zamyka się rosnącym w każdym mie-siacu deficytem, przyczem z końcem bieżącego roku gospodarczego spodziewany jest deficyt w kwocie najmniej 14 miliardów franków, wobec 9.514 milj. fr. w r. 1930, 8.082 milj. fr. w roku 1929 i 2.101 milionów franków w roku 1928. W pierwszych 7-miu miesiącach br. spa-dły obroty zagranicznego handlu Francji do 45.5 miliardów franków, wobec 57.1 miliardów franków w tym samym okresie 1930 r. Spa-dek zatem zaznaczył się o 20 procent.

Te dwa momenty, — deficyt budżetowy i wzrastająca bierność bilansu handlowego, — same dla siebie wysoce niekorzystne dla roz-woju życia gospodarczego bogatej Francji, na-bierają należytego oświetlenia po uwzględnie-niu faktu, iż wobec katastrofalnego zubożenia reszty świata maleją wpływy z ruchu turysty-cznego, — jednej z najważniejszych gałęzi bi-lansu płatniczego Francji, — oraz kurczą się wpływy z tytułu repatriacji kapitałów do Francji, oraz spłat odsetek. Niewątpliwie fala powrotu kapitałów do Francji z zagranicy ma się na wyczerpaniu i obecnie należy się raczej liczyć z odpływem kapitałów francuskich za-granicę, — jako zjawiska naturalnego, — rzecz prosta zakłóconego tylko kryzysem zaufania.

Francja stoi obecnie przed ciężkim zagad-nieniem, z którym, — jako żelaznym prawem ekonomiki, — daremnie się mociuje: Nieufność rentjera francuskiego do rynku pieniężnego

zmusza go do tezauryzacji pieniądza: przyczem sumę grzęznących w „pończoskach“ pieniędzy oblicza się obecnie na przeszło 25 miliardów franków. Zjawisko to zostaje unieszkodliwio-ne przepelnionymi skarbcami złota, które u-możliwiają rozszerzenie podstaw polityki kre-dytowej Banku Francji co znów powoduje po-większenie obiegu pieniężnego. Duży obieg pie-niężny przyczynia się automatycznie do wzro-stu cen towarów, te znów podrażają koszta u-trzymania, które znów powodują wyżkę płac i temsamem wzrost kosztów produkcji, parali-żujących zdolność konkurencyjną przemysłu francuskiego na rynkach międzynarodowych i osłabiających eksport francuski. Mimo, iż Francja, jako kraj stanowiący wspólnie z kolonjami spoiłą jedność gospodarczą, o równo-wadze interesów rolnictwa i przemysłu i zda-nego raczej na eksport, aniżeli na import, — jest w położeniu finansowo-gospodarczym o nie-bo szczęśliwszem od innych państw, — to jed-nak w obecnej burzy i ta szczęśliwa wyspa, po-dobnie, jak i Stany Zjednoczone podmywana jest wzburzonemi falami morza powszechnego przesilenia, dobijającymi się coraz głębiej do podstaw gospodarki francuskiej. Dwie potęgi gospodarcze świata, — Stany Zjednoczone i Francja, — trzymające w swych wspólnych rękach klucz do wyjścia z błędnego koła obec-nego przesilenia, — odczuwają w rozmaitych stopniach skutki straszliwej burzy obecnej.

Gdy rozszalały ocean pochłania coraz sil-niejsze jednostki gospodarcze, — które do wcz-o-raj stanowiły opokę granitową, nieczuła zda-się na uderzenia burzy, — ogarnia ostatnie wys-py, trzymające się jeszcze na powierzchni ży-cia ponura świadomość grozy obecnego polo-żenia. Jeśli konferencja Hoovera z Lavalem nie zapoczątkuje nowej ery w międzynaro-dowych stosunkach gospodarczych, — to kto wie, czy i te dwie ostatnie wielkie wyspy nie po-dzieli losu innych również wielkich państw...

JÓZEF DIAMENT

Marszałek Piłsudski u króla rumuńskiego

Bukareszt. 13. 10. Dziś udał się marszałek Piłsudski specjalnym pociągiem do Sinaja, gdzie król Karol wydał na jego cześć śniada-nie. W śniadaniu wzięli udział prócz króla marszałka Piłsudskiego następcą tronu ks. Mi-chal, prezydent ministrów Jorga, poseł polski

Szembek, oraz ministrowie rumuńscy i adju-tanci króla. Król Karol odbył z marsz. Piłsud-skim rozmowę, która trwała do godziny 16-tej. Podczas rozmowy król udzielił marsz. Piłsud-skemu wysokiego odznaczenia, mianując go właścicielem 16 pułku piechoty w Falticeni.

Delegat Chin w polu miec z przedstawicielem Japonii

Nowe gwałty japońskie. — Mowa lorda Readinga. — Optymizm Brianda-Posiedzenie Rady Ligi Narodów odroczone.

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Genewa. 13. 10. (K) Po przemówieniu Yoshi-zawy na popołudniowym posiedzeniu Rady Ligi Narodów delegat Chin Dr Sze zwrócił u-wagę Rady na telegraficzną wiadomość, jaką otrzymał od swego rządu, donoszącą, że sam-oloty japońskie bombardowały dziś ponownie miasta chińskie i to o tejsamej godzinie, kiedy Rada Ligi Narodów przystępowała do obrad nad konfliktem.

Na zarzut uprawiania bojkotu antyjapońskie-go Dr Sze oświadczył, że w Chinach niewątpli-wie panuje wielkie wzburzenie przeciw Japo-nii, ale zostało ono wywołane bezprawnem za-jęciem terytorjum chińskiego przez wojska ja-pońskie.

Bojkot gospodarczy jest przez władze chińskie zwalczany tam, gdzie przybiera on for-my nielegalne. W przeciwnieństwie do rządu ja-pońskiego rząd chiński nie godzi się na bezpo-średnie rokowania dopóki wojska japońskie nie zostaną wycofane z terytorjum chińskiego.

Lord Reading zwrócił się do delegata japoń-skiego z prośbą, by w jaknajkrótszym czasie przedłożył Radzie Ligi Narodów bliższe infor-macje co do faktów, podanych właśnie przez delegata chińskiego o nowem bombardowaniu

miast chińskich przez samoloty japońskie.

Przewodniczący min. Briand stwierdził w końcowym przemówieniu, że z oświadczeń przedstawicieli obu zainteresowanych rządów odnosi wrażenie, iż konflikt nie doprowadził do katastrofy, która w dzisiejszej sytuacji mogłaby wywołać w świecie nieobliczalne wprost następstwa.

Przewodniczący odroczył następnie posiede-nie, nie wyznaczając terminu następnego po-siedzenia. Przypuszczalnie dzień jutrzejszy po-święcony będzie naradom i rokowaniom po-ufnym.

Londyn 13. 10. (L) Koła polityczne liczą się z tem, że wobec groźnej sytuacji na Dalekim Wschodzie, MacDonald, prowadzący obecnie kampanję przedwyborczą w Seaham — powró-ci do Londynu najpóźniej do czwartku.

Prof. Einstein we Wiedniu

Wiedeń 13. 10. PAT. Dzisiaj przybył do Wie-dnia, słynny uczyony, Albert Einstein, który wygłosi jutro odczyt o obecnym stanie teorii względności.

Nowe ustawy podatkowe w Sejmie

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 13. 10. Sin. Jakkolwiek dzisiejsze posiedzenie Sejmu jest poświęcone doniosłym sprawom podatkowym, to jednak zainteresowanie na siłę sejmowej jest bardzo słabe, udział posłów w posiedzeniu niewielki, dyskusja ospała, a argumenty, przytaczane na posiedzeniu, są echem argumentów, znanych już z obrad komisji sejmowych. Nikt z przemawiających posłów nie wniósł żadnego nowego momentu, prócz nastroju niewiary w realność podatków, która panuje nie tylko wśród opozycji, ale nawet wśród tych, którzy za podatkiem głosować będą.

Na wstępie posiedzenia złożyli ślubowanie posłowie Wacław Karwacki i Kuruś. Następnie bez dyskusji przyjęto w trzecim czytaniu nowelę do ustawy o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych, tj. o wstrzymaniu awansów.

Posł Czernichowski z BB, referuje projekt ustawy o zmianie niektórych postanowień ustawy o podatku dochodowym. Chodzi o opodatkowanie tantiem które da skarbowi 6 milionów zł., oraz podwyżkę podatku dochodowego z tytułu kumulacji dochodów, która da 10 milionów złotych. Projekt ten przyjęto bez dyskusji głosami BB, Klubu Narodowego, i Koła Żydowskiego, poczem przystąpiono do projektu ustawy o nadzwyczajnym dodatku do państwowego podatku dochodowego. Referent poseł Czernichowski mówi m. in., że komisja proponuje zmianę tytułu ustawy na ustawę o kryzysowym dodatku do państwowego podatku dochodowego.

Posł Rybarski: To nie jest po polsku.

Posł Czernichowski: Nie mówię z katedry profesorskiej, lecz referuję uchwały komisji. Mówca na ogół powtarza swój referat, wygłoszony w komisji skarbowej, nie wnosząc żadnych nowych argumentów.

Wiceminister Zawadzki o nowych projektach podatkowych

Po nim zabiera głos wiceminister skarbu prof. Zawadzki, który oświadcza m. in.: Nie chcę omawiać projektów jeszcze niezgłoszonych i ograniczę się do trzech najważniejszych, a więc podatku kryzysowego, podatku przemysłowego i podatku od nieruchomości. Ulgi w podatku przemysłowym polegają na obniżeniu stawek i na ulepszeniu organizacji wymiaru i poboru, co przyniesie korzyść całemu społeczeństwu. Przewidywane ulgi wyrażają się w pokaźnych i po latach bardzo poważnych stratach dla skarbu państwa. Jeżeli nawet dzięki tym ulgom i lepszej koniunkturze rozwinię się życie gospodarcze i zwiększą obroty, niemniej przeto konieczna będzie kompensata strat, jakie skarbu państwa poniesie. To zmusza rząd do poszukiwania nowych źródeł dochodu. W dalszym ciągu mówca uzasadniając konieczność podwyższenia podatku dochodowego stwierdza, że w praktyce wprowadzone jest rozróżnienie między dochodami gospodarzami a dochodami z uposażeń. Musieliśmy się liczyć z tem, że te kategorie ludzi, którzy posiadają wysokie dochody z uposażeń, będą jednocześnie ciężko dotknięte przez kumulację, gdyż dochody te składają się przeważnie z wpływów osiągniętych z kilku źródeł. Odnośna progresja może więc nastąpić już tylko od pewnej granicy dochodów. Obok dochodów z uposażeń również dochody właścicieli domów są obecnie lepsze od dochodów rolników, przemysłowców, czy kupców. Nie kryjemy, że projekty te pociągają za sobą poważne ofiary, ale trzeba, żeby każdy się przejął odpowiedzialnością za państwo i by poniosł te ofiary dla dobra państwa.

Przedstawiciele opozycji na trybunie

W imieniu Stronnictwa Ludowego przemawia poseł Langer. Oświadcza się przeciwko podatkowi zwraca uwagę, że najwięcej cierpi z powodu tego podatku ludność rolnicza. Zarzuca rządowi, że coraz bardziej wyciska podatki z ludu i zapowiada, że klub jego będzie głosował przeciwko temu projektowi.

Posł Stahl (Kl. Nar.) na wstępie mówi, że klub jego proponował już na komisji omawianie łączne wszystkich podatków jednak klub BB projekt ten odtuził. Wiceminister Zawadzki oświadczył, że nowe obciążenia są potrzebne ze względu na ulgi, które otrzyma kumpiectwo w postaci zmiany podatku obrotowego. Mamy słuszne prawo domagać się, ażeby ten podatek był rozpatrywany łącznie z nowym podatkiem dochodowym, ażebyśmy wiedzieli, co za ulgi nas czekają wzamian za nowe obciążenia. Mówca przypomina, że przed wyborami klub BB

w piakatach swoich nawoływał, ażeby głosować na jedynkę, gdyż jedynka da ulgi podatkowe a dziś co tydzień przynosi nowe obciążenia podatkowe, niewiadomo jednak, czy te obciążenia prowadzą do celu. Mówca wylicza wszystkie nowe podatki, poczem oświadcza, że Klub Narodowy głosować będzie przeciwko ustawie.

Następnie zabiera głos poseł Zaręba (PPS), który wypowiada się bardzo ostro przeciwko ustawie dowodząc, że zwrócona ona jest w pierwszym rzędzie przeciwko ludności pracującej. W przemówieniu kupców. Mówca nazywa nowy podatek nie porządkowy itp., wobec czego marszałek przywołuje go kilkakrotnie do porządku.

Mowa posła Rotenstreicha

Zabiera głos poseł Rotenstreich (Koło Żyd.) i oświadcza m. in.: W chwili, gdy zaległe podatki wynoszą miliard złotych, spadają na nas nowe podatki jeszcze większe. Pamiętajmy, że zaległości za odsetki i koszty egzekucyjne przed trzema laty wynosiły 59 mil., a w roku bieżącym wynoszą 135 mil. Wpływy z podatku dochodowego w roku 1927/28 wynosiły 111 mil., zaległości 79 mil.; w roku 1928/29 166 mil., zaległości 121 mil.; w roku 1929/30 wpływy 185 mil., zaś 180 mil. Kogo obejmie ten kryzys podatkowy? Najmniej rolników, zie-

mian tylko 2 proc. Nowy podatek kryzysowy obejmie 400.000 osób, czyli tę liczbę, która płaci podatki 3 i 4 kategorii. Gdy Sejm poprzecznie uprzywilejował te grupy, które miały specjalnie wyjątki w Sejmie, a mianowicie włościanstwo, obecny Sejm i grupy rządzące, które opierają się na urzędnikach, starają się nadać wszystko przywilejom urzędnikom, mimo, iż dość często pobory urzędników są wyższe, niż kupców. Mówca używa nowy podatek nie podatkiem kryzysowym, lecz inżynierii.

Kończąc swe przemówienie poseł Rotenstreich oświadcza, że Koło Żydowskie głosować będzie przeciw ustawie z uwagi na fakt, że zawiera ona specjalne obciążenia dla ludności żydowskiej.

Po przemówieniu posła Pełońskiego (Klub Ukraiński) przystąpiono na żądanie opozycyjnych klubów do głosowania imiennego, w którym wyłącznie głosami BB przyjęto ustawę w drugim i trzecim czytaniu.

(Dalsze sprawozdanie z obrad Sejmu na str. 11-te)

Ustawa o ewidencji ruchu ludności będzie znowelizowana

Warszawa 13. 10. PAT. Dzisiaj przedpołudniem odbyło się posiedzenie sejmowej komisji administracyjnej, na którym przedyskutowano projekt nowelizacji rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o ewidencji ruchu ludności. Projekt referowała posłanka Pełowska (Klub Nar.)

Matuschka przyznał się do dokonania dwóch zamachów na pociągi

„Sektą dla uszczęśliwienia wszystkich ludzi” rozpoczyna swą działalność od... zamachów bombowych. — Matuschka jest umyślowo chory?

Wiedeń 13. 10. PAT. Sylwester Matuschka przyznał się wczoraj częściowo do udziału w zamachach kolejowych pod Bła Torbagy i pod Jöteborgiem. Twierdzi on mianowicie, że do tych zamachów skłonił go pewien człowiek, którego miejsca pobytu nie zna. Spotkał go w podróży i w rozmowie otrzymał od niego wyjaśnienia, które zasadniczo zmieniły jego poglądy na stosunki społeczne. W dalszej rozmowie nieznajomy powiedział, że należałoby utworzyć sektę, której celem byłoby uszczęśliwienie wszystkich ludzi(!). Wpływ tego człowieka na Matuschkę miał być prawie magiczny, tak, że gdy poddał on Matuschce myśl urządzenia zamachów kolejowych, ten ostatni zgodził się na to i wyjechał z nieznajomym do Jöteborgu, gdzie tenże dostarczył mu materiałów wybuchowych. Matuschka w zeznaniach swoich podał, że ze swoim towarzyszem udał się na miejsce zamachu i ten, pokazawszy mu, gdzie należy położyć materiał wybuchowy, oddalił się i Matuschka sam według wskazówek wywołał eksplozję. Po niedługim czasie zjawił się ów człowiek znowu u Matuschki i nakłonił go do drugiego zamachu pod Bła

Torbagy. Matuschka zaprzecza natomiast, jakoby brał udział w zamachu pod Auerbach w dolnej Austrii. Przesłuchany po raz drugi, Matuschka cofnął częściowo swe zeznania twierdząc, że sam nie brał udziału w zamachach. Władze uważają zeznania Matuschki za niedoładne i nieszczerze. Matuschka czyni wrażenie człowieka umyślowo chorego. Niewiadomo na razie czy jest to istota choroba, czy też symulacja. Prezydent policji wiedeńskiej, Brandl, w związku z powyższą sprawą wyraził opinię, że dotychczasowe wyniki śledztwa dają podstawy do przypuszczenia, że Matuschka był bezwzględnie jedynym sprawcą zamachu. Prezydent Brandl nie sądzi, aby posiadał on współników. Spodziewać się należy, że już w najbliższym czasie zagadka ostatnich zamachów kolejowych zostanie w zupełności wyjaśniona.

Berlin 13. 10. (Sch) W związku z zeznaniami Matuschki policja berlińska w porozumieniu z policją wiedeńską wysłała do Wiednia 2 wyższych urzędników policji kryminalnej Gennata i Berndorfa.

Koniec strajku nauczycieli w Palestynie

Jerozolima 13. 10. ŻAT. Po jednogodniowym strajku nauczycieli szkół Agencji Żydowskiej w Palestynie w dniu wczorajszym wznówiono wykłady. Nauczyciele odbyli walne zgromadzenie, na którym uchwalono przerwać strajk, mimo, iż budżet oświatowy zredukowany został o 20000 funtów. Rezolucja powzięta przez ogół nauczycieli stwierdza, że redukcja godzi w całość szkolnictwa hebrajskiego w Palestynie.

Uszczuplona reprezentacja parlamentarna żyd. lotewskiego

Ryga 13. 10. ŻAT. Dopiero w dniu dzisiejszym ogłoszono wyniki wyborów do sejmiku lotewskiego. Reprezentacja ludności żydowskiej, która w poprzednim sejmie liczyła 5 posłów, składać się będzie obecnie tylko z 3 posłów, ponieważ nie tylko Bund stracił swój mandat, lecz również przepadł prof. Lazerson z listy sjonistów-socjalistów. Aguda przeprowadziła dwóch kandydatów, Mizrahi jednego.

Żydowskie instytucje społeczne w walce z kryzysem

Warszawa 13. 10. ŻAT. Celem poinformowania szerokiej warstw ludności żydowskiej o obecnej sytuacji centralnych instytucji żydowskich: Toz, Ort, Jeas, Centoz zwołana została narada dla omówienia stosunku społeczeństwa do centralnych instytucji żydowskich, oraz perspektyw zbiórki w Ameryce dla Żydów polskich, wobec obecnego kryzysu światowego.

Wczorajsze ciągnięcie loterii

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 13. 10. Sin W dzisiejszym ciągnięciu loterii padły następujące większe wygrane: 250 zł. plus premia 4000 zł. wygrały Nry: 90.540 119.826, 104.725, 173.975, 200.119. — 5000 zł. wygrały Nry: 87.475, 143.146. — 3000 złotych Nry: 36.833, 57.208, 66.093, 88.557, 126.393, 148.221. — 2000 zł. Nry: 8.148 29.100, 37.182 37.857, 43.891, 49.994, 50.377, 59.702, 73.556, 80.611, 90.970, 110.580, 136.337, 173.136, 199.871.

Z DNIA

Sjonisci bez szekla...

Uchwały, jakie zapadły na posiedzeniu egzekutywy sjonistów-rewizjonistów, odbytem z końcem ub. m. w Calais, zmuszają kierownictwo światowej organizacji sjonistycznej do zajęcia wobec nich jasnego i zdecydowanego stanowiska. Formalnie doszło w Calais do „kompromisu“, a mianowicie Żabotyński zrezygnował z powołania do życia planowanej poprzednio „Niezależnej Organizacji Sjonistycznej“. Ale — jak słusznie zauważa „Haolam“ — jest to też jedyna ofiara jaką Żabotyński poniósł na rzecz swoich oponentów i... organizacji sjonistycznej. Poza tem bowiem tworzą uchwały powzięte w Calais zupełnie samodzielną i faktycznie odrębną organizację sjonistyczną - rewizjonistyczną, podległą pod względem dyscypliny partyjnej wyłącznie swoim własnym organom oraz prowadząca na własną rękę politykę sjonistyczną. Cała łączność ze Światową Organizacją Sjonistyczną objawia się właściwie tylko w tem, że kierownictwo Unji Sjonistów-Rewizjonistów tolerować będzie, iż ci jej członkowie, którzy wykupują szekel Światowej Organizacji Sjonistycznej, (bo do organizacji rewizjonistycznej nie odąta mogli należeć i nieszeklowcy!), mogą w pracach tejże organizacji brać udział, a także zasiadać w kierowniczych jej instancjach, z tem atoli zastrzeżeniem, iż działać się to będzie pod kierownictwem rewizjonistycznych członków zasiadających w Komitecie Akcyjnym (A. C.) Światowej Organizacji Sjonistycznej. Jednym słowem, planuje się najzupełniejszy dziwoląg partyjno-organizacyjny, który nie jest ani frakcją względnie federacją w łonie Światowej Organizacji Sjonistycznej, ani też formalnie nie jest odrębną organizacją. Najdrastyczniejszym wyrazem tej anomalii jest stworzenie nowego typu sjonisty — sjonisty bez szekla...

Uchwalone w Calais zasady mają być przedłożone Radzie partyjnej sjonistów-rewizjonistów w grudniu br. światowa zaś konferencja rewizjonistyczna, która miała się odbyć w tym czasie, została odroczone do lata 1932. Az do odwołania teje światowej konferencji grupy rewizjonistyczne zachowują — wedle uchwał powziętych w Calais — wolną rękę w ustosunkowaniu się do sjonistycznych organizacji krajowych, względnie do „wspólnot pracy“. Byłoby pożądanym, ażeby w ciągu tych paru miesięcy w łonie sjonistów-rewizjonistów przedyskutowane zostały uchwały z Calais a dokładnie i jaknajkrytyczniej. Na si towarzysze rewizjonisci muszą sobie zdać z tego sprawę, iż uchwały te tworzą — faktycznie choć nie formalnie — zupełnie odrębną i niezależną organizację. Należy uświadomić sobie, co oznacza taka separacja, taki rozłam w obecnej zwłaszcza chwili, kiedy zespolenie szeregów sjonistycznych jest kategorią prosto koniecznością. Cytowany przez nas na wstępie „Haolam“, centralny organ Światowej Organizacji Sjonistycznej, dochodzi do konkluzji, iż nie może być o tem mowy, ażeby rewizjonisci mogli jednostronnie ustalać swój organizacyjny stosunek do organizacji sjonistycznej. Organizacja sjonistyczna będzie zobowiązana — powiada „Haolam“ — uczynić wszystko, aby utrzymać jedność organizacji, dyscyplinę w szeregach organizacyjnych i swoją kompetencję w kierownictwie polityki sjonistycznej. Ta opinia jest bezwzględnie podzielną przez wszystkich sjonistów, bez względu na to, do jakiego ugrupowania należą. We wczorajszym numerze „Chwili“ określa to dr. I. Schwarzbart uchwały rewizjonistyczne w Calais jako „nie do przyjęcia“ przez organizację sjonistyczną.

Mamy dwie kategorie pracowników w dziele odbudowy Żydowskiej Siedziby Narodowej w Palestynie: sjonistów, i niesjonistów w łonie Agencji Żydowskiej. Tworzenie nowej kategorii — sjonistów bez szekla — byłoby niebezpiecznym dla naszego ruchu. Na to się nie zgodzimy i przeciwko temu będziemy walczyć.

Z SALI SĄDOWEJ

Przed wyrokiem w sensacyjnym procesie Ręczmienia

Kraków, 14 października

Otwarta przed czterema dniami rozprawa przeciw Janowi Ręczmieniowi, oskarżonemu o zamordowanie ś.p. Ginalskego, po dwukrotnej przerwie, toczyła się w dniu wczorajszym w dalszym ciągu przed sądem przysięgłych w Krakowie.

Ostatnim świadkiem, który stanął na sali rozpraw, był Franciszek Makosz, szofer. Nazwisko Makosza wypłynęło po raz pierwszy po przeszukaniu ubrania zamordowanego, gdy znaleziono karteczkę, na której był podany adres Makosza. Po przeprowadzeniu dochodzeń udało się odszukać owego Makosza, który na wczorajszej rozprawie przedstawił koleje swej znajomości z ś.p. Ginalskeim. Znal go z restauracji p. Trochanowiczowej gdzie, jak wiadomo Ginalski się stołował, a gdzie świadek również przychodził. Zamordowany opowiadał mu, iż ma wielką sumę pieniędzy i wobec tego boi się złych ludzi. Świadek miał zamiar wyszukać mu jakieś mieszkanie i w tym celu dał mu swój adres.

CZY STRACZKÓWNA ZEZNAWAŁA POD TEROREM?

Przed przystąpieniem do wysłuchania opinii znawców-grafologów zabiera głos obrońca, który stawia wniosek o przesłuchanie, jako świadka emeryta, wachmistrza Władysława Wanga, zam. w Krakowie na Woli Justowskiej na następujące okoliczności: Wang, będąc podczas rozprawy na kurytarzu sądowym miał zauważyć, jak w pewnej chwili podeszło do Strączkówny jakichś dwóch osobników, którzy mieli jej zwrócić uwagę, że jeśli nie będzie zeznawała tak jak w śledztwie, „to będzie z nią źle“. Ze względu na to, że już w czasie śledztwa zwracano uwagę na osobę świadka Strączkówny, obrońca wniósł o przesłuchanie p. Wanga celem wyświetlenia tej sprawy.

Prokurator w swym kontrwywodzie sprzeciwia się ostro wnioskowi obrony, uważając, iż są to tylko „bomby i fa'erwerki“, które mają olśnić ławę przysięgłych, zacierając również wrażenie, wywołane rzeczowymi faktami.

Obrońca replikując motywuje swój wniosek, jako dążący do wyświetlenia obiektywnej prawdy i ujawnienia wszystkich szczegółów, które mogą odegrać jakąś rolę w przewodzie sądowym.

Trybunał po naradzie odmówił wnioskowi obrony.

DUCHY I ISTOTY BEZCIELESNE...

Po chwili wraca na salę świadek Makosz, który

zgłosił trybunałowi ich chciałby jeszcze zeznać jakiegoś szczegóły.

Ponieważ bardzo lubilem ś.p. Ginalskego — mówił Makosz — starałem się dojść przebiegu tej sprawy i dlatego prosiłem duchy i istoty bezcielesne, by mi sprawę wyjaśniły. I rzeczywiście, pewnej nocy, niedługo po morderstwie, ujrzałem we śnie samochód jadący w stronę cmentarza rakowickiego. Koła samochodu pozostawiały ślady na ziemi, w kształcie liter W R. Sądzę, kończy świadek, iż są to inicjały nazwiska.

CO ZEZNAJĄ ZNAWCY-GRAFOLOGOWIE

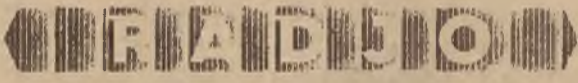
Znawca-grafolog dr Zupnik (ten sam, który orzeczeniem swym spowodował unieważnienie listy cenzuralnej w okręgu Kraków-powiat), zeznający po zaprzysiężeniu, przedstawia wyniki badań porównawczych nad pismem oskarżonego Ręczmienia oraz nad anonimami, które nadeszły po morderstwie do „li. Kurjera Codz.“ i Wydziału Śledczego w Krakowie. Jak wiadomo, Ręczmień kategorię się wypiera autorstwa tych anonimów. Dr. Zupnik wyraża orzeczenie negatywne z powodu różnic zasadniczych, uważając, że ilość znamion podobnych jest bardzo mała, podczas gdy ilość znamion różnych jest duża.

Znawca dr. Gralski stwierdza, iż niema dostatecznych i ostatecznych indycjów, ani graficzno-analitycznych ani grafometrycznych, iż inkryminowane piśma anonimowe pochodzą z ręki oskarżonego. Na podstawie badań uważa dr. Gralski, iż 2/3 znamion przemawiają za różnością znamion, podczas gdy 1/3 może być tylko uważana jako podobne. Jakkolwiek więc żadne orzeczenie grafologiczne nie może być pewnym w 100 proc., to jednak uważa dr. Gralski, iż listy te nie były pisane przez oskarżonego.

Znawca prof. Król podtrzymuje swe poprzednie orzeczenie, iż listy anonimowe pisał oskarżony. Wreszcie znawczyni p. Łuskińska uważa, iż zachodzi możliwość napisania tych listów przez Ręczmienia, nie może być jednak mowy o pewności.

Po przerwie przedstawił przewodni trybunał rozkład jazdy pociągów, którymi mógł oskarżony krytycznego dnia udać się z Krakowa do Częstochowy.

Na tem odroczone rozprawę do dnia dzisiejszego. Dzisiaj nastąpią wywody stron poczem zapadnie wyrok.

ŚRODA, 14 PAZDZIERNIKA.

Kraków (312'8). 11'40: Przegląd prasy. 11'58: Sygnał, Hejnał. 12'10: Komun. meteor. 12'15: Gramof. 15'05: Komun. gosp. 15'15: Komun. harcerski. 15'45: Dla rybaków. 15'50: Gramofon. 16: Lekcja z. ang. 16'20: „Ważenie gwiazd“ — Dr. Szeligowski. 16'45: Gramofon. 17'10: Odczyt. 17'35: Muzyka lekka (Gillet, Blon, Eilenberg). 18'50: Rozmait. 19: „Światlica strzelecka“. 19'15: Giełda zboż. 19'30: Gramof. 19'45: Dziennik pras. 20: Muzyka tan, ork. argentyńskie: dyr. B. Lemany (Arolas, Barty, Almeyda i inn.). 20'40: Feljeton „Pociąg przyszłości“ — Inż. Bekker. 20'55: Wieczór irlandzki: Wstęp, muzyka irlandzka (między inn. B. Crawford (sopr.); Wallace, Moore, Balfe. 21'55: Słuchow. teatr. „Wachlarz lady Windermere“ O. Wilde'a. 22'40: Dziennik pras., komun. meteor., sport. 23: Muzyka tan.

Katowice (408'7). 11'40—15'25: p. Kraków. 15'25 „Gospodyni śląska“. 15'50: Muzyka. 16—16'40: p. Kraków. 16'40: Skrzynka poczt. 17: Muzyka. 17'10—19: p. Kraków. 19'05: D. c. powieści. 19'20: Odczyt gospod. 19'45—24: p. Kraków.

Lwów (380'7). 11'58—19'25: p. Kraków. 19'25: Recyt. z R. M. Rilkego. 19'45—24: p. Kraków.

Możność organizowania się frakcyjnego względnie federacyjnego w łonie Światowej Organizacji Sjonistycznej stanowi najzupełniejszą gwarancję dla swobody wszelkich przekonań i wszelkich stanowisk. (b)

Rewizjonisci wystąpili z organizacji sjonistycznej w Niemczech

Konferencja sjonistów-rewizjonistów w Niemczech odbyta w Berlinie przyjęła m. in. następujące rezolucje: 1) Uchwała się nie ratyfikować

NADEŚLANE CZASOPISMA.

„GŁOS ADWOKATÓW“. Miesięcznik poświęcony prawu i sprawom zawodowym adwokatury. Adres Redakcji: Kraków. Grodzka 15. Adres Administracji: Kraków XXII, Ul. Przy Moście 1. Treść zeszytu za sierpień — wrzesień br.: Adw. Dr. Leon Peiper: W przedmiocie przyszej ordynacji adwokackiej — Sędzia Antoni Władysław Bartz: W sprawie wykładni niektórych przepisów ustawy układowej — Adwokat Dr. Fryderyk Kurzer (Lipmanowa): Konsekwencje niewłaściwego oznaczenia wartości przedmiotu sporu według K. P. C. — Dr. Ignacy Mahler: Doniosłe orzeczenie Najwyższego Sądu w sprawie sprzedaży lasów na raty — Dr. S. Kästenblatt: Fragmenty proceduralne. Luźne uwagi krytyczne na marginesie polskiego kodeksu postępowania cywilnego. Adw. Dr. Zygmunt Fenichel: Projekt prawa ksiąg ziemskich. — Sędzia okr. Dr. Zygmunt Wusatowski: Milczące rozwiązanie zapisu na sąd polubowczy. — Adw. Dr. Zygmunt Fenichel: Prawo procesowe cywilne. - Quandoque bonus dormitat Homerus.

Wiedeń (516'4). 11'30, 15'30, 17, 20: Muzyka.

Budapeszt (550'5). 12, 20'30: Koncerty.

wał układu zawartego w Calais o niewykupowaniu szekla i o możliwości należenia do organizacji rewizjonistycznej i nienależenia do organizacji sjonistów-rewizjonistów. 2) Uchwała się odwołać przedstawicieli rewizjonistów z niemieckiego komitetu krajowego i nie brać udziału w dorocznych konferencjach niemieckich ogólnych sjonistów. Tylko jednostki z pośród sjonistów rewizjonistów mogą należeć do ogólnej organizacji sjonistów niemieckich, ale organizacja rewizjonistyczna jako taka występuje z ogólnego związku sjonistycznego w Niemczech.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Jakie dziedziny gospodarstwa naszego dotyka spadek funta?

Spadek funta oznacza przede wszystkim duże zmniejszenie ekwiwalentu pieniężnego otrzymanego za wywiezione do Anglii towary, jednocześnie nadając konkurencyjnym w stosunku do naszego wywozu artykułom angielskim niebezpieczną cechę bojową na wspólnych dla Polski i Anglii rynkach odbiorczych w postaci obniżenia cen towarów angielskich.

Rozważając powyższe zjawisko konkretnie, wysunąć należy na pierwszy plan dwa artykuły wywozowe Polski, jakimi są: węgiel i trzoda; jedynym poważnym odbiorcą trzody w formie przerebionej na bekony była dotychczas Anglia. Najlepszym dowodem, że mechanika faktów idzie w tym kierunku, była natychmiastowa reakcja cen trzody na naszym rynku wewnętrznym, które w ciągu 48 godzin od spadku funta obniżyły się w rozmaitych okolicach kraju od 20—40 proc.

Dodać należy, że spadek walut skandynawskich, tj. duńskiej, szwedzkiej i norweskiej, uzależniony w znacznym stopniu od waluty angielskiej — silnie wzmacnia zdolność konkurencyjną eksportu hodowlanego tych państw w stosunku do Polski, zbliżając automatycznie ceny eksportu bekono-masła i jaj z tych krajów do parytetu rynkowego Anglii. Sytuacja, która się pod wpływem tych zmian wytworzyła, jest analogiczna do sytuacji, jaka mogłaby powstać przed miesiącem pod wpływem wzrostu cen w Polsce o około 30 proc. W tych warunkach polski eksport hodowlany w stosunku do najpoważniejszego rynku odbiorczego staje całkowicie pod znakiem zapytania i trudno jest nawet przewidzieć bieg wypadków, który mógłby najważniejsze trudności usunąć i przyczynić się do wyrównania niekorzystnej sytuacji.

Reperkusje tego układu stosunków muszą silnie się odbić pośrednio na rentowności polskich gospodarstw wiejskich, zwłaszcza mniejszych i średnich, dla których produkcja hodowlana w zakresie trzody chlewnej stanowiła główną, jeśli nie jedyną przy obecnych cenach zboża podstawę dochodów.

Jeśli zaś idzie o eksport przemysłowy i górniczy, to pod tym względem niestety spadek funta pociąga za sobą konsekwencje bodaj że jeszcze groźniejsze. Chodzi tu przede wszystkim o losy

naszej produkcji węglowej. Należy zdać sobie sprawę z faktu, że polski eksport węgla, opierający się głównie na rynkach skandynawskich utrzymał się dotychczas przede wszystkim dzięki niewielkiej w cyfrach bezwzględnych zdolności konkurencyjnej w stosunku do węgla angielskiego. Spadek funta nie tylko, że zniwelował tę różnicę, ale wyposażył węgiel angielski w szansę znacznie korzystniejszą na rynku szwedzkim, duńskim i norweskim, tak, że zachodzi obecnie obawa o nasz dotychczasowy stan posiadania na tych rynkach, odbierających 90 proc. naszego eksportu węglowego.

W jaki sposób gospodarstwo polskie zdoła znaleźć rozwiązanie tych trudności niepodobna obecnie przewidzieć, zwłaszcza, że węgiel i artykuły hodowlane nie są jedynymi artykułami, na których ujemnie odbije się spadek funta. Uderzone nim zostaną również w eksporcie artykuły produkcji przemysłowej, na skutek zmniejszenia się ich zdolności konkurencyjnej. Faktem jest, że przemiany gospodarcze, jakie na terenie wewnętrznym Polski wywołuje spadek funta — nie ograniczą się tylko do dziedziny eksportu, lecz pociągną za sobą również i zmiany o charakterze strukturalnym, o ile nie nastąpi przywrócenie dawnych proporcji w istniejącym układzie stosunków. Sytuację pogarsza fakt, że funt stanowił nie tylko fundamentalny miernik wartości dla pewnej części naszego eksportu, lecz również i to, że przemysł nasz w znacznej mierze korzystał z kredytów angielskich które na skutek zmian finansowych w Anglii mogą dążyć do jaknajszybszego wycofania się z orbity dotychczasowych zainteresowań w Polsce. Specjalnie zagrożony pod tym względem jest wielki przemysł włókienniczy i przemysły pokrewne, finansowane w znacznej mierze przez kapitał angielski. Pocięta, jaką możemy znajdować w sztywności polskiej waluty zdaje się w tych warunkach nieco iluzoryczna. Stabilizacja kursu złotego przynosi nam w odniesieniu do naszych interesów eksportowych korzyści raczej natury moralnej, niedające się dyskutować w najbliższym czasie. Mimo to jednak jest to jedyna droga na dalszą metę do zdobycia upragnionego talizmanu powodzenia, jakim jest kredyt międzynarodowy dla Polski. (K. P.)

Ograniczenia dewizowe w Austrii a eksport polski

(s) Dopiero obecnie, po wprowadzeniu ostrych przepisów dewizowych, ujawnił Bank Austriacki, jak groźną była jego pozycja pod względem zaopatrzenia w dewizy. Mianowicie w dniu 1 bm. wynosił ogólny obieg banknotów 1,186 milionów szylirgów, czego zabezpieczeniem był zapas złota w kwocie 189 milj. i dewiz w kwocie 202 milj. szyl. Ponieważ jednak Bank Austriacki winien jest 190 milj. szyl. Bankowi Anglii i Bankowi Międzynarodowemu, zatem rozporządzał faktycznie zapas dewiz wyniósł zaledwie 12 milionów! W tej sytuacji istotnie Bank austriacki nie był w stanie dostarczać dewiz na potrzeby importu, tak, iż jedynym ratunkiem było wprowadzenie ostrych zarządzeń dewizowych za wzorem niemieckim, nakładających na posiadaczy obcych dewiz i

walut obowiązek odprowadzenia ich do Banku Austriackiego i oddających w ręce tego Banku przydział dewiz na potrzeby handlu zagranicznego.

Obecnie wprawdzie sytuacja nieco się poprawiła dzięki prolongacie wspomnianych wyżej austriackich pożyczek zagranicznych na 2 miesiące, niemniej jednak nie można się ludzi, by ograniczenia dewizowe mogły wkrótce być zniesione. Niewątpliwie stan obecny potrwa dłuższy czas a odbić się to musi w doniosły sposób na handel z Austrią. W szczególności ograniczony przydział dewiz na cele importowe przez Bank Austriacki pociągnie za sobą znaczne zmniejszenie polskiego eksportu bydła i nierogacizny do Austrii a odbije się także ujemnie na eksporcie węgla polskiego.

Z sali koncertowej

IRENA DE NOIRET

Śpiewaczka, która śpiewa w dwunastu językach, a więc prawdziwa poliglotta. Wszyscy się interesują, kim jest właściwie ta śpiewaczka poliglotta i który język właściwie uważa za swój język ojczysty. Jedni twierdzą, że p. Noiret jest Paryżanka, drudzy zapewniają, że jest wprawdzie Paryżanka, ale urodziła się w Budapeszcie.

Na estradzie zjawia się postać wysoka, kształtna, o płowych włosach, typ raczej skandynawski. Na pierwszy ogień idą piosenki w języku norweskim, a potem „Santa Lucia“, ludowa piosenka włoska. Publiczność żywo oklaskuje artystkę, która z wdzięczności zaczyna śpiewać „Małą kawiarenkę“ do polsku. Wprawdzie polszczyzna jest nieco cudzoziemską, ale publiczności ten akt kurtuazji bardzo się podoba.

Potem następują piosenki żydowskie, które piosenka odtwarza z niezwykle dramatyczną siłą eks-

presji, by się w dalszym ciągu programowi przerzucić znowu do lekkiego rytmu piosenek hiszpańskich i francuskich „berzeretek“ z XVIII. wieku. Kończy zaś swój występ poza jedną pieśnią w języku angielskim pełnymi temperamentu ludowymi pieśniami węgierskimi. Publiczność jest zachwycona, a artystka ofiarowuje jako ndaprogram jeszcze kilka piosenek francuskich.

Ogólne wrażenie bardzo dobre. Wszyscy podziwiają głos silny, zwłaszcza w górnych partjach, nie zwykle wyrazistą dykcję i mimikę. Ma się wrażenie, że artystka jest mistrzynią piosenki o rytmie lekkim swobodnym, o charakterze ludowym, ale też znajduje wyraz odpowiedni i dla smętku piosenki żydowskiej i dla pełnego ognia rytmu piosenki hiszpańskiej. Występuje w toaletach wieczorowych, na które rzuca tylko dla uwypuklenia momentu narodowego szale odpowiednio. Tylko piosenki węgierskie śpiewa w kostiumie węgierskim. (—s).

Handel zagraniczny polsko-sowiecki

Izba Handlowa Polski i Z. S. S. R. w Warszawie komunikuje, że w sierpniu br. wywieziono z Polski do Rosji Sowieckiej 53,515,917 kg. towarów wartości 14,304,962 zł., w czym samo tylko żelazo wynosiło 41,700,828 kg. na sumę 13,274,226 zł. Przywóz z Z. S. S. R. wyrażał się cyfrą 19,898,769 kg. wart. 2,546,843 zł.; gros przywozu stanowiły tytoń, futra i ryby.

Jak widzimy z powyższych cyfr, saldo bilansu handlu zagranicznego polsko-sowieckiego jest w dalszym ciągu wybitnie aktywne dla Polski i wynosiło w sierpniu rb. 11,758,119 złotych.

Nowa taryfa celna

Prace nad nową taryfą celną są już poważnie zaawansowane. Wydrukowany projekt taryfy celnej został przekazany przez Komisję Międzyministerjalną izbom przemysłowo-handlowym i w tem stadium również już 2/3 prac zostało ukończonych. Pozostała część (grupa metalowa i drzewna) będzie rozpatrzona przez izby w listopadzie. Można się więc spodziewać, że Komisja Międzyministerjalna rozpatrzy poprawki sfer gospodarczych do końca roku bież. oraz, że rząd uzyska do tego czasu od ciała ustawodawczego pełnomocnictwo do ogłoszenia nowej taryfy celnej. (PAP.)

Fabryki łódzkie obniżają cenniki

Celem powiększenia zbytu towarów bawełnianych wobec słabo rozwijającego się sezonu w przemyśle łódzkim — Zjednoczone zakłady przemysłu bawełnianego K. Scheiblera i L. Grohmana oraz Sp. Akc. I. K. Poznański obniżyły z dniem 9 bm. cenniki fabryczne na poszczególne wyroby. Zniżka ta wynosi 5 do 7 procent, w zależności od gatunków towarów bawełnianych, produkowanych przez te fabryki. Firmy te zobowiązują się jednocześnie udzielić swym odbiorcom gwarancji cen na okres 30 dni. Gwarancje idą w kierunku zapewnienia odbiorcom bonifikat w razie obniżenia w międzyczasie cen tkanin bawełnianych.

Posunięcie to komentowane jest bardzo żywo w sferach kupiectwa łódzkiego, które oczekuje w najbliższym czasie obniżenia cen przez szereg wielkich firm przemysłu łódzkiego. (PAP.)

Blok akcjonariuszów Poznańskiego contra Savoir

W sądzie okr. łódzkim rozpatrywana była ostatnio sprawa niezwykle sensacyjna ze względu na jej tło, oraz osoby występujące. W swoim czasie znany autor sceniczny Savoir — Alfred Poznański wystąpił przeciwko spółce akcyjnej I. K. Poznański o wydanie mu akcji jego nieprawnie wydanych, wbrew jego woli, bankowi „Banca Commerciale Italiana“ w Medjolanie. Na wypadek niezwrócenia 415 jego akcji, zażądał on równowartości tych akcji według kursu giełdowego. Na pierwszej sesji w tej sensacyjnej sprawie plenipotenci spółki akc. I. K. Poznański oświadczył, że wszystkie akcje tego przedsiębiorstwa zdeponowane zostały w banku medjolańskim na podstawie porozumienia wszystkich akcjonariuszy, którzy utworzyli specjalny blok dla obrony swych interesów. Członkowie bloku zobowiązali się nie wyzbywać się tych akcji do 1 stycznia 1940 r., a by w ten sposób umożliwić sanację przedsiębiorstwa i zapewnić dalsze istnienie jednej z najstarszych firm łódzkiego przemysłu bawełnianego. Blok wierzycieli miał na celu przyciągnięcie kredytów zagranicznych, co ułatwiłoby sytuację kapitałową tego przedsiębiorstwa. Sprawa narazie została odroczone, a dalsze fazy tego procesu budzą duże zainteresowanie, ponieważ jest to pierwszy tego rodzaju wypadek na gruncie łódzkim, iż akcjonariusze tworzą swego rodzaju blok dla wzmocnienia wielkiej placówki przemysłowej.

—o—

HUTA LAURA POZOSTANIE W RUCHU. Na skutek interwencji komisarza demobilizacyjnego w Katowicach, huta „Laura“ nie zostanie umieruchomiona i po 14-o dniowym remoncie pieca wszyscy robotnicy, którzy już otrzymali wynagrodzenie, będą nadal zatrudnieni.

O OBNIŻENIE SKŁADEK UBEZPIECZENIOWYCH. Izba Przemysłowo-Handlowa we Lwowie postanowiła zwrócić się do ministerstwa pracy i opieki społecznej z wnioskiem o wydanie zarządzeń, aby składki do Zakładu ubezpieczenia pracowników umysłowych oraz Zakładu ubezpieczenia od wypadków zostały w okresie obecnego ciężkiego kryzysu gospodarczego, przynajmniej o 50 proc. niższe.

KRACHY BANKOWE W AMERYCE. Donoszą z New Yorku, że Country Trust Cy w Filadelfji, posiadający 7 oddziałów i kapitał zakładowy 10 milionów dolarów, wskutek silnego wycofywania wkładów przez swych stałych klientów, zmuszony był zawiesić wypłaty. Pozatem zamknięto swe kasy dalszych osiem małych banków w Chicago.

Złot kierowników samokształceniowych stowarzyszeń młodzieży ogólnosjońskiej

Na dzień 8 listopada br. zwołuje Egzekutywa Organizacji Sjońskiej zach. Małopolski i Śląska zjazd kierowników stowarzyszeń obejmujących starszą młodzież. Na całym terenie działania Egzekutywy w różnych miejscowościach rozsiadane są stowarzyszenia młodzieży o typie samokształceniowym, obejmujące młodzież męską i żeńską. Zjazd kierowników tychże stowarzyszeń ma na celu omówienie i ustalenie metod pracy, ułożenie planu pracy na przyszłość, szukanie możliwości ekspansji tych stowarzyszeń oraz wzajemne zapoznanie się młodych towarzyszy działających na tym samym odcinku naszej pracy sjonistycznej. Zjazdem kierowników Egzekutywa zamierza także zainicjować wielką akcję propagandystyczną wśród starszej młodzieży, której wielka liczba, aczkolwiek ideowo nam bliska, jednak nie związana z nami węzłami organizacyjnymi, czynnego udziału w pracy naszej nie bierze.

W zjeździe zwołanym do Krakowa mogą wziąć udział: 1) kierownicy i członkowie wydziałów stowarzyszeń młodzieży samokształceniowej (tj. stowarzyszenia obejmujące starszą młodzież), 2) referenci młodzieży przy Komitetach Lokalnych, 3) towarzysze mający zainteresowanie dla pracy wśród starszej młodzieży a delegowani przez Komitety Lokalne.

Egzekutywa zwraca się na tej drodze do kierowników stowarzyszeń obejmujących starszą młodzież, by bezwzględnie weszli w kontakt w sprawie zjazdu kierowników tychże stowarzyszeń, z resortem młodzieży przy Egzekutywie w Krakowie (Stradom 15).

Wszystkich towarzyszy pracujących na niwie starszej młodzieży zapraszamy do współpracy przy zorganizowaniu zjazdu i prosimy ich, by we wszelkich sprawach, dotyczących zjazdu bezpośrednio skomunikowali się z Egzekutywą.

Zagadnienie sjonizmu i antysemityzmu na przyszłym kongresie katolickim

Rzym (ŻAT). W Cita del Vaticano odbędzie się wkrótce sesja t. zw. Rady Gospodarczej — czyli kongres katolicki. Kongres zajmie się również kwestiami sjonizmu i antysemityzmu. — Ostatni kongres katolicki odbył się w r. 1870 i od tego czasu nie był on zwołany z powodu znanego zatargu między Watykanem a kwirynalem. Na porządku dziennym kongresu w r. 1870 znajdowała się również kwestja żydowska. Dwaj wpływowi duchowni katolicy (jeden z nich był przechrzta, Lehman), zgłosili na kongres rezolucję, potępiającą antysemityzm z punktu widzenia katolickiego.

Do głosowania nad rezolucją jednak nie doszło, gdyż z powodu nagłego wybuchu wojny niemiecko-francuskiej obrady kongresu zostały przerwane. W kołach dobrze poinformowanych sądzą, że mający się wkrótce odbyć kongres podejmie rozpatrzenie treści rezolucji, przedłożonej przed 52 laty. Na kongresie będzie również omówiona sprawa palestyńska. Wpływowe koła watykańskie uważają za niedopuszczalne, aby Palestyna pozostawała pod mandatem państwa niekatolickiego. Nie jest zatem wykluczeniem, iż kongres domagać się będzie przekazania mandatu palestyńskiego krajowi katolickiemu.

Finanse rządu palestyńskiego

Jerozolima (AAT). Według danych urzędowych, wpływy rządu palestyńskiego w okresie pierwszych 7 miesięcy 1931 sięgały 1.339.883 f. szt., zaś wydatki za ten sam okres 1.288.827 f. szt. Pozycja wpływów przekracza zatem pozycję rozchodów o przeszło 50.000 f. szt.

Galilea — punktem węzłowym komunikacji napowietrznej

Londyn (ŻAT). Już w najbliższych dniach nastąpić ma przeniesienie centralnej palestyńskiej stacji lotniczej na linię powietrznej Lon-

dyn—Indje z Gazy do Tyberjady. Galilea stanie się zatem doniosłym punktem węzłowym w komunikacji z Europą do Azji Południowej. Jak się dowiaduje ŻAT, zmiana lotniczej trasy komunikacyjnej ma na celu nie tylko skrócenie drogi o 12 godzin, lecz również przystąpienie do realizacji planu, przewidującego przekształcenie Hajfy w ośrodek komunikacji lądowej, lotniczej i morskiej na Bliskim Wschodzie. Po zbudowaniu aerodromu w Hajfie samoloty linii Londyn—Semak lądować będą w Hajfie.

Legitymacja organizacji ogólnosjońskiej

Celem ustalenia, kto jest członkiem organizacji ogólnosjońskiej zachodniej Małopolski i Śląska, Egzekutywa w Krakowie wydała legitymacje na rok 1932. Wykupienie legitymacji jest obowiązkiem każdego ogólnosjonisty. Z chwilą ustalenia jednolitego szekla okazała się potrzeba stworzenia pewnego symbolu, jako dowodu łączności danego szeklowca w pewnym ugrupowaniu w sjonizmie.

Dowodem przynależności do organizacji ogólnosjońskiej zach. Małopolski i Śląska, zewnętrzną oznaką rejestracji i wstąpienia do niej jest legitymacja.

Wszyscy szeklowcy po wykupieniu legitymacji wciągnięci zostaną do rejestru członków organizacji ogólnosjońskiej zach. Małopolski i Śląska, poczem w myśl przepisów statutowych i zgodnie z nimi będą mogli korzystać z czynnych i biernych praw w organizacji.

Członkowie stowarzyszeń młodzieży nie są uwolnieni od wykupienia legitymacji.

Cena legitymacji, która nabyć można we wszystkich Komitetach Lokalnych organizacji ogólnosjońskiej na terenie zach. Małopolski i Śląska, a w Krakowie w biurze Egzekutywy Stradom 15, wynosi 75 groszy.

Egzekutywa Organizacji Sjońskiej dla zach. Małopolski i Śląska w Krakowie.

dyn—Indje z Gazy do Tyberjady. Galilea stanie się zatem doniosłym punktem węzłowym w komunikacji z Europą do Azji Południowej. Jak się dowiaduje ŻAT, zmiana lotniczej trasy komunikacyjnej ma na celu nie tylko skrócenie drogi o 12 godzin, lecz również przystąpienie do realizacji planu, przewidującego przekształcenie Hajfy w ośrodek komunikacji lądowej, lotniczej i morskiej na Bliskim Wschodzie. Po zbudowaniu aerodromu w Hajfie samoloty linii Londyn—Semak lądować będą w Hajfie.

Bojkot ekonomiczny Żydów w Stanach Zjednoczonych

Nowy York (ŻAT) Na posiedzeniu komisji gospodarczej przy Komitecie żydowsko-amerykańskim prezes komisji rab. Cohen zakomunikował o pracach; prowadzonych przez poszczególne oddziały komisji. Stwierdzono, że na każdym 100 amerykańskich biur pośrednictwa pracy, 91 odmawia pośrednictwa w odnajdywaniu pracy dla żydowskich pracowników umysłowych, buchalterów, stenografów, urzędników biurowych, podróżnych itp. Komitet zbadał 400 olbrzymich przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych i stwierdził, że 89 proc. wszystkich przedsiębiorstw zatrudnia wyłącznie urzędników chrześcijan.

Hiszpania naprawia krzywdę wyrządzoną Żydom

Madryt (ŻAT) Na ostatnim posiedzeniu kortezów minister sprawiedliwości Fernando de Los Rios umotywował projekt ustawy rządowej w sprawie rozdziału między państwem a kościołem. Przy tej sposobności minister wspominał o krzywdzie, wyrządzonej Żydom przez królewską Hiszpanję w XV stuleciu. Po naszkicowaniu przyczyn prześladowań Żydów przez inkwizycję oraz wypędzenia ich z Hiszpanji w r. 1492 minister de Los Rios zaznaczył, iż republika pragnie naprawić historyczną krzywdę, wyrządzoną Żydom przez Hiszpanję monarchistyczną.

B. sekundarjusz szpitala św. Łazarza

Dr. Henryk SZANCER

Kraków, ul. Wawrzyńca 11

powrócił

618g

Specjalista chorób oczu

Dr. med. HENRYK BRAND

Kraków, ul. Andrzeja Potockiego L. 8.

Telefon 163-10 ordynuje od 2:30—4:30 pop.

Adwokat Dr. JÓZEF SPINZ

prowadzi kancelarię

w Krakowie, ulica Szewska 5

Telefon Nr. 157-37

DZIEŃ POLITYCZNY

Kto zastępuje marszałka Piłsudskiego?

W okresie urlopu marszałka Piłsudskiego zastępować go będzie na stanowisku ministra spraw wojskowych I. wicemin. gen. Fabrycy, zaś na stanowisku generalnego inspektora sił zbrojnych — gen. Sosnkowski. To ostatnie za stepstwo jest czymś nowym, dotychczas bowiem stale zastępował marszałka na stanowisku generalnego inspektora sił zbrojnych — gen. Rydz-Śmigły.

Expose ministra Zaleskiego

W piątek dnia 16-go mb. odbyć się ma posiedzenie sejmowej komisji spraw zagranicznych, na którym p. minister Zaleski wygłosi expose o naszej polityce zagranicznej.

Termin tegoż posiedzenia może jednakże ulec odroczeniu, gdyż p. minister Zaleski, wskutek przeziębienia, od kilku dni nie opuszcza prywatnego mieszkania i nie jest pewnym, czy do piątku stan jego zdrowia polepszy się na tyle, aby mógł stanąć przed komi-sją.

Fermenty w B. B.?

Opozycyjna „Polonja“ pisze: „W łonie BB. fermenty trwają dalej i zaostrzają się z każdym dniem. Podkładem ich jest antagonizm między grupą radykalną a grupą konserwatywną. Pierwsza dąży do obsadzenia swymi ludźmi coraz więcej stanowisk (jej kandydatem jest m. in. nowy wiceminister skarbu p. Jastrzębski) i przeforsowuje swoje poglądy w szeregu ustaw, m. in. w słynnej ustawie w sprawie dóbr skonfiskowanych przez rządy zaborcze. Z drugiej strony stoją konserwatyści oraz t. zw. koła gospodarcze. Podobno antagonizm zaostrza bardzo silnie poseł Miedziński, mający osobiste porachunki z konserwatyistami, którym przypisuje winę, że nie został wybrany ani na wicemarszałka Sejmu, ani na wiceprezesa klubu“.

Informacje powyższe podajemy na odpowiadającą działalność cytowanego źródła.

Sześć tygodni ma potrwać proces brzeski

Przygotowania do procesu brzeskiego są w pełnym toku. Przewodniczący procesu prezes Hermanowski wydał cały szereg zarządzeń zarówno natury technicznej jak i porządkowej.

Ustalono już, że proces toczyć się będzie w 1-szej sali warszawskiego Sądu Okręgowego codziennie od godz. 9 rano do 5-tej popołudniu.

Ze względu na większą ilość oskarżonych ławy oskarżonych zostały rozszerzone przez dobudowanie podjum i balustrady.

Również ze względu na przewidziany zjazd dziennikarzy zostały dobudowane nowe ławy dziennikarskie.

W procesie zapowiedziany jest udział przeszło 100 dziennikarzy zarówno z Polski jak i zagranicy. Proces brzeski ma potrwać 6 tygodni.

Tym P. T. prenumeratom, którzy nie wyrównają bezwzględnie zaległości, wstrzymamy z dniem 12 b. m. wysyłkę naszego pisma.

WIADOMOSCI Z KRAJU

List z Tarnowa

Odrzucenie statutow nowej organizacji kupieckiej. Walne Zebranie Samsonu. — Niesienie pomocy bezrobotnym. — Ze sceny. — Statystyka szkolna.

Z kroniki policyjnej

Grupa poważnych kupców i przemysłowców żydowskich postanowiła w związku z rozwiązaniem Stow. Kupców założyć nową organizację kupiecką pod nazwą „Stowarzyszenie kupców i przemysłowców”, wychodząc z słusznego założenia, iż żydowskie kupiectwo musi mieć w obecnych warunkach organizację, która mogłaby stać na straży ich interesów. Niestety władze administracyjne odrzuciły wniesione statuty, uważając, iż dopóki nie jest załatwionym rekurs rozwiązanego Stow. Kupców, nie mogą udzielić zezwolenia na założenie nowej organizacji kupieckiej. Żydowskie kupiectwo musi się tedy uzbroić w cierpliwość i — czekać.

W lokalu własnym odbyło się doroczne Walne Zebranie Z. T. G. S. Samson przy stosunkowo dużym udziale członków. Po złożeniu sprawozdań wywiązała się dłuższa dyskusja, która na skutek wystąpienia jednego z obecnych, przybrała charakter polemiki ideologicznej. Narodowo-żydowski i sjonistyczny charakter klubu podkreślili w zdecydowany sposób pp. Mgr. Bienenstock i H. Spielman i przygniatająca większość zebranych dała wyraz pełnej solidarności z mówcami sjonistycznymi przez poparcie wysuniętych kandydatur, a w szczególności przez jednogłośnie uchwałę wpisania towarzystwa do Złotej Księgi Żyd Funduszu Narodowego. W skład zarządu weszli: pp. inż. K. Schanzer (prezys), H. Fluhr i Z. Feni-hel (wiceprezys), J. Fast i N. Argand (sekretarze), L. Grabkiewicz (gospodarz), Sz. Reich (skarbnik), oraz Izraelowicz, mgr. Bienenstock, dr. Leibel, Messinger, A. Pomeranz, Rottenberg S. i Manheimer jako członkowie. Do Komisji Rewizyjnej wybrano pp. dra Gruenberga, inż. Leuchtera i inż. Reicha.

Komitet powiatowy niesienia pomocy dla bezrobotnych stara się w miarę swych sił ulżyć straszliwej nędzy, jaka panuje wśród ogromnej falggi bezrobotnych. Przez dożywianie dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, rozdawanie opału i odzieży oraz przez rozdzielanie drobnych zapomóg ułatwia się bezrobotnym przetrwanie krytycznych czasów Spółcezeństwo składa masowo większe datki na fundusz bezrobocia, spełniając swój obowiązek obywatelski i w dużej mierze ułatwiając rządowi jego zadania. Dotąd zebrano na fundusz bezrobocia ponad 8000 zł. Niezależnie od akcji niesienia pomocy bezrobotnym, przeprowadzily sfery oficjalne akcję doraźnej pomocy dla licznych ofiar powodzi. Szkody, jakie poniósł okręg tarnowski z powodu wylewów Białej i Dunajca, przekraczają pokaźną cyfrę 80000 zł.

Wydział Powiatowy postanowił w bieżącym sezonie zasadzić na okolicznych drogach 1,000 drzewek, a mianowicie wiśni i czereśni. W związku z tem odbędą się dla powiatowych dróżników kursy fachowe z zakresu pielęgnowania drzew owocowych.

W związku z mającym się odbyć spisem ludności, są u nas prowadzone prace przygotowawcze pod kierownictwem specjalnego referenta spisu ludności zastępcy starosty p. Sokołowskiego. Przy spisie ludności będzie czynnym w samym mieście ponad 200 komisarzy okręgowych, którzy będą pracowali pod dyrektywami 12 starszych komisarzy.

Ruchliwa sekcja dramatyczna Z. M. S. wystawiła na deskach „Sokoła” Dybuka. Przy wypełnionej sali odegrał zespół amatorski trudną tę sztukę bardzo dobrze — naturalnie w uwzględnieniu tego, iż był to zespół amatorski występujący po raz pierwszy z tak poważną sztuką. Uważamy, iż sekcja dramatyczna Z. M. S. powinna raczej przedstawiać lżejsze rzeczy, którym zespół łatwiej sprosta i które też dzięki temu będą się cieszyły dużo większym powodzeniem.

Po 52 latach pracy przeszedł na emeryturę dyrektor szkoły powszechnej im. Kopernika p. Teodor Szypuła. P. Szypuła cieszył się dużą popularnością nie tylko wśród dziatwy szkolnej, ale też i wśród starszych pokoleń, które niegdyś były jego wychowankami. Tymczasowe zastępstwo objął p. Zoladz.

Frekwencja młodzieży w szkołach średnich przedstawia się w bieżącym roku następująco: I. gimnazjum liczy 490 uczniów, II gimnazjum — 484, III. gimnazjum — 397, seminarjum nauczycielskie męskie — 372, szkoła handlowa — 268, gimnazjum Urszulanek — 261, seminarjum Urszulanek — 180, gimnazjum żeńskie im. Orzeszkowej — 172, średnia szkoła zawodowa żeńska — 42, semi-

narjum nauczycielskie żeńskie św. Kingi — 308, seminarjum nauczycielskie żeńskie św. Jadwigi — 180 uczennic. Gimnazjum hebrajskie Safa Berura liczy 176 młodzieży, w tem 101 uczniów i 75 uczennic. Do poszczególnych klas uczęszcza: do klasy I. 52 uczniów i uczennic, do klasy II — 42, do klasy III — 28, do klasy IV — 32 i do klasy V — 22. Ogółem uczęszcza do średnich szkół w Tarnowie 3330 uczniów i uczennic.

Cyfy dotyczące hebrajskiego gimnazjum, które liczy 176 młodzieży, wykazują stały rozwój tej placówki. W tym samym stopniu rozwija się szkoła ludowa Safa Berura licząca 225 dzieci, w tem 100 chłopców i 125 dziewcząt. Do poszczególnych klas uczęszcza: do klasy I — 40, do klasy II — 65, do klasy III — 63 i do klasy IV — 57 dzieci. Wszystkie klasy — z wyjątkiem pierwszej — dzielą się na 2 oddziały.

Na ul. Lwowskiej odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru Władysław Kwiatkowski, rodem z pod Tarnowa. Zawiedziona miłość pchnęła młodego desperata do rozpaczliwego kroku. W szpitalu zakończył życie, nie odzyskawszy więcej przytomności.

Groźny pożar wybuchł w Kozłowie k/Tarnowa. Pastwą płomieni padł majątek p. Uruskiego. Mimo szybkiej interwencji tuchowskiej straży pożarnej straty wynoszą 20.000 zł. Ogień został prawdopodobnie podłożony.

Po odsiedzeniu dwuletniej kary w więzieniu tarnowskim za kradzież biżuterji został przed kilkunastu dniami wypuszczony na wolność Chaim Schindler. Dwuletnie odciernienie kary wcale nie odstraszyło Schindlera od dalszego wykonywania swego ryzykownego zawodu, gdyż znowu próbował szczęścia, dokonując kradzieży biżuterji w Nowym Sączu. Biżuterję usiłował sprzedać w Tarnowie, ale szczęście się odeń odwróciło i został przez władze policyjne przyaresztowany. Niedługo cieszył się Schindler swą swobodą i za krótkim więzieniem będzie znowu wspominał o wolności, na którą tak długo czekał i która tak szybko minęła.

Napad bandycki pod N. Targiem

Bandyci staną przed sądem doraźnym

Onegdaj w nocy na drodze między Nowym Targiem a Szallarami, w odległości 3 i pół kilometra od Nowego Targu napadło dwóch osobników na jadące wozem Elżbietę Iskrzycką, Annę Charobę i Helenę Ścisłowicz z Nowego Targu. Bandyci pod groźbą rewolwerów zrabowali jadącym kobietom kwotę 60 złotych.

Rozpoczęte natychmiast dochodzenia doprowadzily do ujęcia sprawców bandyckiego napadu w osobach Jana Kudły (lat 21) i Piotro Kudły (lat 17) robotników. Napastnicy zostali rozpoznani przez poszkodowane kobiety i przyznali się do popełnienia rabunku. Obaj zostali odstawieni do więzienia przy sądzie okręgowym w Nowym Sączu. Ponieważ napad dokonany został z bronią w rękę, zachodzi możliwość, iż obaj bandyci postawieni zostaną przed sąd doraźny. Byłby to zatem pierwszy wypadek sądu doraźnego na terenie Małopolski zachodniej.

PRZEGRUPOWANIE STRONNICTW W GMINIE ŻYDOWSKIEJ W WARSZAWIE

Od kąd niejaki p. Mazur objął przewodnictwo za rządu gminy żydowskiej w Warszawie z ramienia Agudy, w gminie żydowskiej dochodzi do częstych konfliktów. Jak wiadomo, władza Agudy opiera się na sojuszu z folkistami. Sojusz ten zmu sił nawet ostatnio Agudę do wyasygnowania subwencji na rzecz szkół Ciszó, które jak wiadomo, prowadzone są w duchu bundowskim. Ostatnio atoli zaszedł pewien zwrot na terenie gminy żydowskiej w Warszawie. Postawiono tam mianowicie wniosek o zaprotestowanie przeciwko osławionemu par. 20 ordynacji wyborczej. Za tym wnioskiem opowiedzieli się sjonisci i folkisci, przeciwko niemu wystąpili agudowcy oraz po raz pierwszy stojący po stronie Agudy tzw. bezpartyjni z p. Stickgoldem na czele. Okazało się, że p. Stickgold zmienił się z opozycjonisty w zwolennika Agudy. Dzięki nowej większości, złożonej z Agudy i partji p. Stickgolda, wniosek w sprawie paragrafu 20 odesłano do komisji. W gminie żydowskiej w Warszawie powstała w ten sposób nowa większość. Folkisci zapewne dopiero teraz zrozumiają skutki popierania Agudy przy wyborach.

NIEPODANIE RĘKI — CZYNEM „ANTYPAŃSTWOWYM”

W gimnazjum żeńskim K. Wolfsonowej w Łodzi, zaangażowano niedawno na stanowisko kierowniczkii niejaką panią Annę Düringerową. Po-

Podziękowanie.

WPAm Doktorowi A. TIGEROWI, lekarzowi w Podgórzu, za wyleczenie mnie z poważnej choroby, jakoteż za troskliwą, zupełnie bezinteresowną opiekę składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

615g

SILBERGOWIE.

nieważ pani Düringerowa pracowała poprzednio w szkole, bojkotowanej przez związek zawodowy nauczycieli żydowskich szkół średnich, przeto nauczyciele gimnazjum K. Wolfsonowej oświadczyli, że nie będą pracować z panią Düringerową i zażądali jej usunięcia. Właścicielka gimnazjum okazała gotowość uwzględnienia stanowiska nauczycieli. Niespodziewanie atoli wystąpily w obronie pani Düringerowej władze szkolne Kuratorium okręgu łódzkiego zażądało od grona nauczycielskiego natychmiastowego zaniechania sprzeciwu wobec pani Düringerowej, grożąc usunięciem nauczycieli i pozbawieniem ich praw wykonywania zawodu nauczycielskiego. Specjalna komisja kuratorium wydelegowana do szkoły Wolfsonowej określiła sprzeciw nauczycieli za czyn „antypaństwowy”, przychem „antypaństwowe” okazało się również niepodawanie przez nauczycieli ręki pani Düringerowej. Pani Düringerowa została pod osłoną kuratorium kierowniczką gimnazjum. Nauczyciele atoli nie złagodzili swojego stosunku do tej kierowniczkii.

OTWARCIE KONFERENCJI ORTODOKSYJNO-WYCHOWAWCZEJ

W sali Rady miejskiej we Wilnie dokonano onegdaj otwarcia ortodoksyjnej konferencji żydowskiej, poświęconej wychowaniu. W konferencji tej zainicjowanej przez Agudę biorą udział przedstawiciele krajów nadbałtyckich. Konferencję zajął rabbin Ojzer Grodzieński a w otwarciu wzięli udział przedstawiciele władz.

ASZ, PEREC, LAJWIK NA INDEKSIE...

Jak już donosiliśmy, Ministerstwo spraw wewnętrznych rozesało do podwładnych mu organów instrukcje co do zakazanych sztuk z repertuaru żydowskiego. Między umieszczonymi na indeksie zakazanych sztuk znajdują się takie jak Percca „Pali się”, „Noc na starym rynku”, Szaloma Asza „Kidusz haszem”, „Związek słabych”, „Amnon i Tamara”, „Spadkobiercy”, Lajwika „Golem”, Marka „Amstajna”, „Zemsta”. Prasa żydowska uważa to zarządzenie raczej za złośliwy dowcip, niż za rzeczywistość. Niektóre z tych utworów należą do żelaznego repertuaru teatrów żydowskich i były już wielokrotnie wystawiane. „Noc na starym rynku” Percca spotkała się w swoim czasie z entuzjastyczną krytyką prasy polskiej. „Golema” Lajwika grano też w języku polskim, a na premierze tego przedstawienia było kilku przedstawicieli rządu z prof. Bartlem na czele. Nagle wszystkie te utwory znalazły się na indeksie. Czemu zostało spowodowane to dziwne zarządzenie — niewiadomo.

ULICE IMIENIA HERZLA, BIALIKA I REICHA

Na wniosek radnych żydowskich w Trembowli, Rada miejska tego miasta postanowiła nazwać trzy ulice w dzielnicy żydowskiej w Trembowli imieniem Teodora Herzla, Ch. N. Bialika i Leona Reicha.

KRWAWY DRAMAT MIŁOSNY W RODZINIE ŻYDOWSKIEJ

Przy ul. Przyokopowej w Warszawie rozegrał się krwawy dramat. U pani Frajdy Minz mieszkała 30-letnia córka jej Mina, rozwódka, o której rękę starał się 24-letni Leon Goldglass inkasent. Onegdaj Goldglass miał otrzymać ostateczną odpowiedź. Gdy ta wypadła dla niego odmownie, Goldglass dobył rewolweru i strzelił dwukrotnie do Miny, raniąc ją w szyję i ramię, poczem w zamiarze samobójczym postrzelił się w podniebienie. Ciężko rannych przewieziono do szpitala, gdzie Goldglass wkrótce zmarł, jego ofiara zaś walczy ze śmiercią.

STRAJK 60 FABRYK W ŁÓDZKIM PRZEMYSŁE JEDWABNICZYM

W poniedziałek rozpoczął się strajk robotników przemysłu jedwabniczego, wywołany zatargiem o płace i umowę zbiorową. W niedzielę w lokalu związków zawodowych odbyło się ogólne zebranie robotników tej gałęzi przemysłu, na którym zatwierdzono stanowisko zarządu, powzięto ostateczną uchwałę o proklamowaniu strajku i wyłoniono komisję strajkową. Strajk objął około 60 fabryk, zatrudniających 4.000 robotników.

W CIĄGU PÓL ROKU — 8018 PASAŻERÓW „NA GAPE”

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca br. 35 rewizorów warszawskiej dyrekcji kolejowej wykryło 8018 pasażerów odbywających podróz „na gape”, czyli bez biletu. Rewizorzy dokonali kontroli w 16.860 pociągach, zatem na 1 pociąg przy-

przebiegłoby stosunkowo niewiele, bo 0,5 pasażera bez biletu. Pozatem rewizorzy wykryli 112 szt. bagażu bez dowodu, sporządzili 2.242 raportów i 4.491 zleceń.

Cyfry powyższe świadczą że działalność rewizyjną, a zwłaszcza ściganie amatorów podróży „na gape“ prowadzone są na kolejach bardzo intensywnie.

BUNT W WIEZIENIU PRZEMYSKIM — PRZED SĄDEM

W sądzie okręgowym w Przemyślu rozpoczął się proces o bunt w więzieniu przemyskim. Bunt miał miejsce dnia 2 grudnia 1930 r. Na ławie oskarżonych zasiadło 9-ciu więźniów politycznych, którym akt oskarżenia zarzuca, że w dniu 2 grudnia 1930 r. usiłowali wylamać drzwi w celach więziennych, urządzali krzyki i hałasy, nawoływali innych więźniów do buntu, znieważyli władze więzienne słownie, prokuratora i organy policyjne, czem dopuścili się zbrodni z par. 217 uk.

Na rozprawie przesłuchano wszystkich oskarżonych, którzy do winy się nie przyznają. Jako jedyny powód awantur podają umieszczenie więźniów politycznych w celi, w której znajdowali się przestępcy kryminalni.

W charakterze świadków przesłuchani zostali naczelnik więzienia oraz funkcjonariusze PP. Rozprawa trwa.

ROZPRAWA SĄDOWA O BICIE UWIĘZIENYCH

Prokurator przy sądzie okręgowym w Toruniu zgłosił akt oskarżenia przeciwko kilku urzędnikom policyjnym z komisarzem Konarskim na czele o bicie uwięzionych po manifestacji Centrolewu w dniu 14 września r. 1930.

Rozprawa odbędzie się wkrótce przed sądem okręgowym w Grudziądzu, dokąd została przekazana.

DWA SAMOBÓJSTWA UCZNIÓW

Nasz korespondent debicki donosi: Dnia 6 bm. pozabawił się życia wystrzałem rewolwerowym w skroń, uczeń 8 kl. tutejszego gimnazjum 20-letni Stefan Bochnia. Powodem samobójstwa jest podobno obraza ze strony jednego profesora tego gimnazjum. Winę ponosi bezsprzecznie zbyt wrażliwa ambicja denata, niemniej jednak powinniśmy tego rodzaju pedagogzy oględniej obchodzić z młodzieżą im powierzoną do nauki i wychowania. Dyrekcja szkoły zakazała uczniom brania udziału w pogrzebie i wygłaszania mów na pogrzebie.

Ostrów Wlkp. PAT. W miejscowej szkole koadunkacyjnej odebrał sobie życie 17-letni uczeń ostatniego kursu. Dybuł. Samobójstwo popełnił on w gmachu szkolnym w chwili po otrzymaniu od dyrektora zakładu upomnienia z powodu niestosownego zachowania się wobec jednej z uczennic tej szkoły.

NOWE ŹRÓDŁO W KRYNICY

Roboty wiertnicze w Krynicy, prowadzone w poszukiwaniu nowego źródła wody kruszcowej o podobnym składzie, jak woda ze źródła Zubera, wydobyły w głębokości 860 m. silnie umineralizowaną szczywą, bogatą w węgiel sodowy nie za wierająca zaś żelaza, co jest wielką jej zaletą. Wydajność źródła wynosi około 10 litrów na sekundę. Roboty wiertnicze prowadzone będą w dalszym ciągu. (PAP).

WYPADEK LOTNICZY KPT. ORLIŃSKIEGO

W poniedziałek w godzinach popołudniowych mieszkańcy wsi Zrebice odległej o 18 kilometrów od Częstochowy, byli świadkami przerażającego wypadku, jakiemu uległ słynny lotnik kpt. Orliński, szybujący samolotem z Katowic do Warszawy. Kiedy samolot znajdował się na wysokości tysiąca metrów, nagle zauważono, że coś jakby oderwało się od samolotu i spadało na ziemię. W chwili potem zauważono jakiś olbrzymi przedmiot spadający z samolotu z wielką szybkością na drzewa. Jednocześnie aparat zakłosał się silnie i ku wielkiemu przerażeniu obserwujących wieśniaków zauważono, że jakiś ptak wyskoczył na ziemię. Był to kpt. Orliński, który znajdując się w niesamowitej sytuacji, ratował się skokiem ze spadochronem.

Okazało się, iż od samolotu, na którym leciał kpt. Orliński, oberwał się śmigło, a następnie wypadł motor wagi 500 klg. W tym wypadku śmierć była nieunikniona. Szczęśliwie jednak spadochron się rozwinął i kpt. Orliński spadł na drzewa, po których zesunął się na ziemię. Samolot zaś spadając, uderzył bokiem o dwie sosny, które formalnie oberwał i opadł również na ziemię, cały zdruzgotany.

ARESZTOWANIE PORUCZNIKA ZA MALWERSACJE

Z polecenia władz wojskowych został aresztowany porucznik...

ECHA ZE SWIATA.

Proces braci Sklarek

13 oskarżonych — 600 świadków — 5 tomów aktu oskarżenia.

We wtorek, dnia 13 bm. rozpoczął się w Berlinie olbrzymi proces, który nazwać można prawdziwym rekordem w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości. Na ławie oskarżonych zasiadło 13 oskarżonych, do rozprawy powołano 600 świadków, a akt oskarżenia wraz z dokumentami zawiera pięć dużych tomów o 2,263 stronicach. Chodzi tu o głośny proces trzech braci Sklarek, którzy w czasie inflacji wzięli w swe ręce aprowizację miasta Berlina. Akt oskarżenia zarzuca im cały szereg fa-

lshy „Kleidervertriebsgesellschaft“ (K. V. G.), która to organizacja miała zaopatrywać ludność Berlina w tanią odzież, na co otrzymała duże fundusze od Banku miasta Berlina. Dla tych swoich interesów przekupili cały szereg urzędników magistrackich, a m. in. też burmistrza dzielnicy Koepenick. Bracia Sklarek przeprowadzili podział pracy, a mianowicie Maks układał się z magistratem, Leo załatwiał transakcje po kabaretach i innych luksusowych lokalach, a Willy fałszował księgi i do-

Trzej bracia Sklarek: Willi, Maks i Leon

szersztw, nadużyć i korupcji, tj. przekupywania wyższych urzędników magistrackich.

Akt oskarżenia zajmuje się przedewszystkiem pochodzeniem braci Sklarek. Stwierdzono, że Maks, Leo i Willy Sklarek są synami krawca rosyjskiego, który w roku 1877 przybył do Berlina. Podczas i po wojnie stali się bracia Sklarek „rycerzami konjunktury. Przewadzili życie na wielką skalę, mieli własną stajnię wyścigową, a środków do tego życia wystawnego czerpali, organizując rozmaite firmy, które nawiązywały kontakt z magistratem berlińskim. M. in. zajmuje się akt oskarżenia stworzoną przez oskarżonych organiza-

starzał dokumentów potrzebnych rozmaitym urzędnikom magistratu dla przeprowadzenia oszukańczych manipulacji. Obok braci Sklarek zasiadają na ławie oskarżonych buchalterzy Lehman i Tuch, dyrektorzy Banku miejskiego w Berlinie Schmitt i Hoffmann, radcy miejscy Goebel i Degner, burmistrz Kohl i Schneider, radca magistratu Sokolowski i wreszcie kupiec dyplomowany Ludwig, który z ramienia magistratu miał kontrolować księgowość przedsiębiorstw braci Sklarek.

Proces wzbudza w Berlinie olbrzymie zainteresowanie.

Kaprysy milionowego spadkobiercy

W kołach arystokratycznych Londynu mówią o bencie bardzo głośno o przejściu lorda Switllinga w szeregi komunistyczne. Rodzina lorda Switllinga, która dawniej nazywała się Montague, jest jedną z najbardziej znanych żydowskich rodzin arystokratycznych Anglii. Ojciec obecnego komunisty był kiedyś najbogatszym bankierem angielskim. Był przytem Żydem bardzo pobożnym, a nawet popadł w zatarg ze sionizmem, ponieważ uważał, że sjonizm występuje przeciwko religii żydowskiej, która obiecuje Żydom zjawienie się Mesjasza jako wybawcy żydostwa.

Po śmierci lorda Switllinga syn jego i spadkobierca poszedł zupełnie inną drogą. Był z początku sportsmenem i mistrzem ping pongu. Później stał się kolekcjonerem ciekawych gatunków myszy i szczurów, które zbierał na całym świecie. Przedostatnią jego namiętnością był film. Jako reżyser filmowy i asystent znanego rosyjskiego reżysera Eisensteina okazywał nawet duże zdolności.

Teraz nawrócił się na komunizm i zorganizował akcję pomocy sowieckim. Wybudował dla sowieńców traktor, który na czele delegacji partii komunistycznej ma przewieźć do Moskwy.

Dziwne kaprysy mają nieraz milionerzy!

PASTOR NIEMIECKI PRZYŁĄCZA SIĘ DO KOMUNISTÓW.

Podczas rozłamu w łonie niemieckiej partii socjalistycznej wykluczono też pastora Eckerta, który stał na czele tzw. socjalistów religijnych. Pastor Eckert nie przyłączył się do nowej partii socjalistycznej, utworzonej przez grupę Seydewitza i Rosenfelda, lecz przystąpił do partii komunistycznej. Najwyższe władze ewangeliczne zawiesiły natychmiast pastora Eckerta w urzędowaniu, uzasadniając swój krok tem, że przynależność do partii komunistycznej nie jest zgodna z obowiązkami pastora ewangelickiego.

HACKENKREUZLERZY W SZWAJCARJI. „Isra-elite Wochensblatt für die Schweiz“ donosi, iż w Szwajcarji rozwija się coraz bardziej importowana z Niemiec propaganda narodowo-socjalistyczna. „Badener Tageblatt“ donosi, iż w tych dniach hackenkreuzlerzy w Baden (Szwajcarja) pomalowali mury miejscowej synagogi znakiem swastyki. Dziennik przypuszcza, iż agitatorzy są przeważnie obcokrajowcami, których należy deportować.

107-ME ZBEZCZESZCZENIE CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO W NIEMCZECH. Na cmentarzu żydowskim w Westerkappeln (Westfalji) nieznanymi sprawcy zburzyli szereg nagrobków. Jest to już 107-my z rzędu wypadek zbezczeszczenia cmentarza żydowskiego w Niemczech.

Kozdrowicz pełniący doniedawna służbę w jednym z oddziałów gospodarczych w Suwałkach. Por. Kozdrowicz stoi pod zarzutem przywłaszczenia 10.000 złotych. Aresztowanie nastąpiło w obawie przed ucieczką.

1000 CETNARÓW ZBOŻA PASTWĄ PŁOMIENI Dwa groźne pożary na Pomorzu

Ubiegłej nocy wybuchł olbrzymi pożar w młynie parowym w Płutowie w pow. Chełmiński. Ogień wybuchł z tak żywiołową siłą, iż o zlokalizowaniu go nie było mowy. Na miejsce pożaru przybyły straża ochotnicze z całej okolicy. Akcja ratownicza jednak nie odniosła żadnych skutków. W kilka godzin pozostały tylko mury; zniszczeniu uległo całe wewnętrzne urządzenie oraz 1000 cetnarów zboża. Straty sięgają miliona zł.

dzusza Komierowskiego w Komierowie pow. Sempełno. Pożar strawił doszczętnie stodołę ze zbożami, gotzelnię z kompletnym urządzeniem oraz elektrownię. Straty sięgają 500.000 zł. Pożar powstał w czasie młócenia zboża w stodołę od iskiei, wydobywających się z komina lokomobilii

MORD RABUNKOWY POD LWOWEM

Ubiegłej nocy aresztowany został we Lwowie niejaki Bazyli Petrow, lat 26 rodem z Brzuchowic który w ubiegły czwartek około 21-ej godziny na drodze obok stacji kolejowej w Wołkowiec obok Winnik, dwukrotnie uderzeniem siekiery z tyłu głowy zamordował Bronisławę Wołoszczynową, gospodynię, zamieszkałą w Wypyskach i zrabował jej 300 złotych. Petrow stanął przed sądem doraźnym.

KRONIKA

Październik

Wschód
słońca
5 m. 57

14

Sroda

3 Marcheswan 5692

Zachód
słońca
16 m. 48

W piątek przyjeżdża Bialik do Krakowa

Termin przybycia Ch. N. Bialika został już definitywnie ustalony. Ch. N. Bialik przybywa w piątek dnia 16 bm. rano pociągiem warszawskim do Krakowa. Na dworcu kolejowym odbędzie się uroczyste przyjęcie poety. Program przyjęcia oraz pobytu zostanie ogłoszony w następnym numerze.

Komitet przyjęcia Ch. N. Bialika komunikuje, że powierzył utrzymanie porządku podczas uroczystości przyjęcia specjalnej komisji, w skład której wchodzi: pp. Tignerowa, prof. Reder, Edward Rosthal i wzywa biorących udział w przyjęciu, by dla godnego przyjęcia czcigodnego Gościa bezwzględnie poddali się instrukcjom wymienionych członków komitetu przyjęcia. Wzywa się kierowników sjońskich organizacji młodzieży o bezwzględne porozumienie się z komisją porządkową dziś we środę o godz. 8 wiecz. w lokalu Organizacji sjońskiej, Stradom 15.

Magistrat m. Krakowa wobec teatru żydowskiego

P. prezydent m. Krakowa pułk. Belina Prazmowski przyjął wczoraj delegację Towarzystwa Krakowski Teatr Żydowski, prowadzoną przez prezesa tegoż Towarzystwa, radcę Freunda. Delegacja złożyła p. prezydentowi podziękowanie za subwencję udzieloną przez magistrat Krakowskiemu Teatrowi Żydowskiemu. P. prezydent oświadczył, iż z powodu ciężkich warunków materialnych Magistrat mógł ze subwencji przeznaczanej na Krakowski Teatr Żydowski w kwocie 5.000 zł. wypłacić w br. jedynie tylko 3.000 zł., w przyszłym jednak roku zostanie wypłaconą reszta, a Magistrat w przyszłości nie omieszka wydatniej poprzeć tak poważną instytucję kulturalną żydostwa krakowskiego, jaką jest teatr żydowski.

Podatek od „odstępnego“?

Krązą pogłoski, że wśród nowych projektów podatkowych ma się znaleźć również projekt podatku od odstępnego za mieszkanie przyczem wprowadzone ma być zaprzysiężenie zeznań co do wysokości sumy odstępnego. Podobny podatek istnieje już podobno zagranicą.

Ciekawe tylko, jak projektodawca uzgodni swój projekt z tem, że przecież pobieranie odstępnego wogóle jest przekroczeniem ustawy. Czyżby zatem nastąpić miało zarazem usankcjonowanie przestępstwa?

Fundusz walki z bezrobociem zdobywa nowe dochody

OPLATY OD BAGAŻU W WAGONACH KOLEJOWYCH

Naczelny komitet do walki z bezrobociem opracował nowy projekt, który ma stać się poważnym źródłem dochodu dla funduszu walki z bezrobociem. Chodzi o wprowadzenie opłat od bagażu ręcznego, zabieranego przez pasażerów do wagonu. Opłaty nie dotycząłyby instrumentów pracy, bagażów zabieranych do czwartej klasy i pakunków w ruchu podmiejskim. Opłaty projektowane są następująco: 10 gr od sztuki w wagonie 3-ej klasy, 20 w 2-iej i 50 w 1-iej klasie. Projektowane przepisy określają maksymalny wymiar walizki, która mogłaby być przewożona bez opodatkowania.

OPODATKOWANIE HOTELI, RESTAURACYJ, I KAWIARNI

Prezydium Miejskiego Komitetu do spraw bezrobocia w Krakowie w porozumieniu z przedstawicielami restauracyj, kawiarni i hoteli, oraz Związku pracowników gastronomicznych postano-

wiło celem pomnożenia dochodów Komitetu dla walki z bezrobociem wprowadzić następujące opłaty dodatkowe: ceny kawy i herbaty w kawiarniach podnieść o 5 groszy gotówką, do rachunków w restauracjach pierwszorzędnych doliczać w formie nalepianej marki 20 groszy, w innych restauracjach i bufetach 10 groszy w lokalach nocnych 50 groszy, do rachunków hotelarskich doliczać we formie nalepianej marki 10 groszy przy rachunkach do 20 zł i 20 groszy przy rachunkach wyższych. opodatkować właścicieli restauracji, kawiarni i hoteli drogą rozsprzedaży na lepek stosownie do dochodu

Białe laski dla niewidomych

Ministerstwo spraw wewnętrznych decyzją z dn. 5 października 1931 udzieliło zezwolenia Zjednoczeniu Pracowników Niewidomych Rzpłtej na noszenie przez członków tegoż Zjednoczenia lasek koloru białego z ciemnym okraciem, na którym uwidocznione są inicjały ZPN oraz numer porządkowy odpowiadający numerowi legitymacji, którą członek stale będzie przy sobie posiadał. Laski te będą służyły jako znak wyróżnienia, stwierdzający, że osoba posiadająca laskę jest rzeczywiście ociemniała i zasługuje na opiekę.

W związku z tem Ministerstwo spraw wewnętrznych zwróciło się do p. wojewodów z prośbą, aby wydali podległym władzom i organom zarządzenie otaczania opieką ociemniałych, którzy ze względu na swe kalectwo zasługują na najczulsze traktowanie i pomoc władz, oraz by podali do wiadomości publicznej, że członkowie Zjednoczenia Pracowników Niewidomych są zaopatrzeni dla odróżnienia ich w wyżej wymienione białe laski.

—o—

— **DZIŚ NOCNY DYŻUR APTEK:** Rynek A—B 45. ul. Łobzowska 6, Grzegórzecka 9, Długa 4, Krakowska 19 i Kalwaryjska 27.

— **POSIEDZENIE KOMISJI LOKALNEJ ŻYDOWSKIEGO FUNDUSZU NARODOWEGO** odbędzie się przy współdziałaniu p. Melameda dziś we środę w lokalu KKL przy ul. Stradom 15. Ze względu na ważność spraw, które mają być omawiane, obecność wszystkich referentów konieczna.

— **ZNIŻKA CEN MIĘSA.** Z powodu niżki cen towaru żywego, wyznaczył magistrat nowe ceny mięsa, obowiązujące od 15 października. Kiloqram mięsa wołowego przedniego kosztuje od 1.30 zł (I klasa), 1.10 (II kl.) 0.90 zł (III kl.) tylnego z 20-proc dokładką 1.80, 1.50 i 1.20 zł. Podobnie potaniła również wieprzowina i wyroby masarskie. Natomiast ceny mięsa cielęcego pozostają bez zmiany.

— **BUDOWA NOWYCH ULIC I CHODNIKÓW.** Onegdaj odbyło się pod przewodnictwem rady m. inż. Franciszka Drobnika w obecności wiceprezydentów miasta Ostrowskiego Witolda, dra Landaua Ignacego i dra Klimeckiego Stanisława posiedzenie komisji drogowo-kanalowej Tymczasowej Rady miasta. Na posiedzeniu tem Komisja zatwierdziła budowę chodników: koło kościoła N. P. Marii od strony Florjańskiej, w ul. Słonecznej i poprzeczkach koło realności Zakładów Pensyjnych, w ul. Skawińskiej L. or. 23, na narożniku Juljusza Lea i Chocimskiej, w ul. Dąbrowskiego L. or. 3, w ul. Syrokomli L. or. 17 i 23, na narożniku al. Krasińskiego a Tadeusza Kościuszki, w ul. Przemyskiej i na narożniku ul. Złamiankiej a Krowoderskiej.

Następnie zatwierdziła Komisja: projekt kanalizacji i urządzenia ulic na gruntach za ul. Wypiańskiego w dz. 15, kanalizację w ul. Zamojskiego, rozliczenie kosztów budowy kanału na gruntach „Esge“. Komisja przyjęła do wiadomości sprawozdanie Komisji kolaudacyjnej budowy kanału w ul. Cystersów oraz zatwierdziła kosztą wykonawcze szeregu połączeń kanalowych. Wreszcie zatwierdziła Komisja sposób urządzenia ulic na gruntach Towarzystwa Ubezpieczeń w Dz. 4, budowę wsepki przy zbiegu ul. Salinarnej i Lwowskiej w Dz. 22 oraz zatwierdziła oświetlenie ulic Lipowej, Zabłocie i Przemyslowej w Dz. 22.

— **PRZESYŁKI POCZTOWE DLA KOMITETÓW BEZROBOCIA WOLNE OD OPLAT.** Miejski Komitet do spraw bezrobocia przypomina, że według zarządzenia Min. Poczty i Telegrafów zwolnione są od opłat pocztowych przesyłki pocztowe zwykłe (listy, kartki pocztowe, druki) oraz paczki nadawane przez strony prywatne, adresowane do Komitetów do spraw bezrobocia. Przesyłki te winny być zaopatrzone na stronie adresowej adresem nadawcy oraz uwaga: „Opłata kredytowana. — Uściś adresat — reskrypt Min. P i T. Nr. 3388/31“. Przesyłki takie niezaopatrzone przez nadawców klauzula o kredytowaniu opłaty — winny same nadawcze urzędy (agencje) pocztowe zaopatrzyć tą klauzulą.

— **PATRONAT ZAWODOWY DLA MŁODZIEŻY ŻYDOWSKIEJ** rozpoczął działalność z nowym rokiem szkolnym. Godziny porad w szkole przy ul. Wąskiej 1. 5 we wtorki i czwartki od 4—6 pop. a w soboty od 6—8 wiecz. Patronat przypomina, że wedle obowiązujących przepisów przyjmowanie uczniów do rękodziel uzależnione jest od poprzedniego zbadania psychotechnicznego

— **Z POLSKIEGO TOWARZYSTWA CHEMICZNEGO.** W poniedziałek dn. 19 bm o godz. 6 wiecz. odbędzie się posiedzenie Polskiego Towarzystwa Chemicznego w sali wykładowej Instytutu Chemicznego (ul. K. Olszewskiego 2), poświęconę uczczeniu pamięci śp. prof. B. Szyszkowskiego. Porządek dzienny. 1) prof. K. Dziewoński: Wspomnienie. 2) dr. A. Skąpski: O twórczości naukowej śp. prof. B. Szyszkowskiego. Goście mile widziani.

— **ZAMACH SAMOBÓJCZY UMYSŁOWO CHOROJ.** Katarzyna Dudziec (lat 52), umysłowo chora, zam. przy ul. Zamkniętej, w zamiarze samobójczym wskoczyła do studni. Po wydobyciu ze studni pogotowie ratunkowe udzieliło jej pierwszej pomocy i pozostawiło ją opiece domowej.

— **UWAGA NA PRZEJEZDZAJĄCE SAMOCHODY!** Na ulicy Starowińskiej została potrącona przez samochód, prowadzony przez kierowcę Kępe Marcin, Estera Lipschütz (lat 17), która usiłowała przebiec przez jezdnię przed samochodem, lecz została potrącona, upadła na bruk i doznała lekkich obrażeń cielesnych. Pogotowie ratunkowe przewiozło ją do szpitala.

— **DZIESIECIOLETNI NOŻOWNIK.** Na Placu Zgody został przebity nożem w rękę Staszewski N. (lat 9), przez Henryka Kościelniaka (lat 10), zam. Traugutta 22, Staszewskiego odprowadził ojciec na stację pogotowia ratunkowego.

— **JESZCZE JEDEN DAŁ SIĘ NABRAĆ.** Sadowski Józef, zastępca firmy Baster, zam. Aleja 29 Listopada 52, zgłosił, że w czerwcu lub w lipcu br. osobnik, który przedstawił się jako Bauer, syn fabrykanta z Bielska wyłudził od niego 100 zł. Sadowski rozpoznał, że danym osobnikiem był przybrany przed kilku dniami znany oszust Bartusza.

— **SKRADZIONO SKRZYŃKI NA POPIÓL.** Struszkiewicz Jerzy, administrator domu przy ulicy Sądniczej 17, zgłosił, że skradziono mu z podwórza domu 4 skrzynie żelazne na popiół, wartości 100 zł.

— **ZNOWU RUCH W BRANŻY ROWEROWEJ.** Gołębiowskiemu Piotrowi, praktykantowi mechanicznemu, zam. Mieszcząńska 8, skradziono z podwórza Magistratu, rower męski wart. 180 zł. — Martuli Józefowi (lat 28), zam. w Witkowicach 86, pow. Kraków, skradziono z korytarza Kasy Skarbowej przy ul. Wiśniej 7. rower wartości 120 zł.

—o—

— **ZAMIAST WIENCA** na grób bhp. Małi Süskindowej składają na Bursę Rękodzielniczą Sieróf Żyd. Podbrzezie 6, Sewerynowie Jakubowscy 25 zł, Janowie Slięglitzowie 50 zł., Zygmuntowie Hofimannowie 50 zł.

—o—

— **ZAMIAST KWIATÓW** na grób bhp. Małi Süskindowej składają na Zakład Wychowawczy Sieróf Żyd. Zi. 20. Leonowie Landenbaumowie

—o—

Z nowych wydawnictw

MOJŻESZ JAKÓB: Objaśnienie naukowe do modelu świątyni Jerozolimskiej oraz autobiografia jego twórcy. Kraków 1931.

P. dyr. Mojżesz Jakób, wytrawny pedagog, autor licznych publikacji z zakresu judaistyki oraz chlubnie znany twórca modelu świątyni Jerozolimskiej wydał właśnie obszerną, 100 stron druku liczącą objaśnienie do swego modelu świątynnego oraz swoją autobiografię. Pierwsza część mozołnej i drobiazgowej pracy obejmuje szczegółową biografję sędziwego autora — p. Jakób urodził się w r. 1857 w Starym Sączu — spisana przez jego przyjaciela, druga zaś część dziełka zawiera spis całego szeregu dokumentów oraz cytaty z gazet odnoszące się do osoby autora oraz jego pracy pedagogiczno naukowej. Całość stanowi interesujący dokument obejmujący bilans pracy żywota niezwykle aktywnego i w swojej dziedzinie twórczego. Dla wszystkich, którzy mieli sposobność czy to jako uczniowie czy towarzysze pracy zetknąć się z p. Jakóbem, dziełko to będzie miało specjalną wartość.

—o—

— **„NIEPOPRAWNI“.** Pod takim oryginalnym tytułem odbędzie się dziś, o godz. 7 wiecz. w sal. Kopernika na U.J. zebranie informacyjne Akad. Koła Art. Miłośników Dramatu Klas. Przemawiać będzie prof. Bogucki, dyr. Ruśkowski i inni, poczem nastąpią recytacje. Wstęp wolny.

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI

— **Z KRAKOWSKIEGO TEATRU ŻYDOWSKIEGO.** Jutro uroczyste otwarcie sezonu. Odegrana zostanie sztuka ludowa w 3 aktach „Wieczna matka” Kalmanowicza, w wykonaniu artystycznego zespołu wiedeńskiego teatru żydowego. Pierwszorzędnym ten zespół znany jest publiczności krakowskiej z swych występów u nas przed kilku laty. Zwłaszcza pp. Nechama, Kadisz i Chasz odtworzyli niezrównane sylwetki ludowych typów żydowskich. Ponadto składa się ten zespół z szeregu znanych artystów jak panie Flaum, Idina, panowie Grodner, Flaum, Grünhaus, Zak i inni. Balet oparty na nowoczesnych wymaganiach sztuki tanecznej, oryginalne bogate kostiumy i artystyczne dekoracje zapewniają tej trupie stale powodzenie. Początek przedstawienia o godz. 8.30 wieczór. Bilety w przedsprzedaży u firmy A. Fischhab, Grodzka 46, a od godz. 6-tej przy kasie teatru.

— **Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.** Dziś i w dni następne arlekiada hiszpańskiego dramaturga Benevente'a „Krag interesów” w inscenizacji i reżyserji dyr. T. Trzcinańskiego i w doskonałej obsadzie premierowej. W sobotę, 17 bm. wchodzi na afisz teatru krakowskiego komedia autora niezwykle sukcesowej „Myszy kościelnej” Władysława Fodora pt. „Rabunek u jubitera” Świetna ta defektywistyczna komedia napisana z niezwykłą lekkością i humorem, od dłuższego czasu stanowi oś repertuaru wień scen zagranicznych.

— **TRAVIATA — OPERA VERDI'EGO.** W poniedziałek, 19 bm. wystawia opera krakowska piątą z rzędu operę, cieszącą się zawsze w Krakowie powodzeniem „Traviata” Verdi'ego. Przedsprzedaż biletów na powyższe przedstawienie rozpoczęła już kasja teatru miejskiego.

— **ŻYD. TOW. MUZYCZNE W KRAKOWIE,** zachęcone znacznym sukcesem zeszłorocznych audycji kameralnych, postanowiło również i w tym sezonie kontynuować swą działalność w tym kierunku. Wysoki poziom artystycznych programów wykonania oraz minimalna opłata za wstęp, niewątpliwie powiększą grono stałych słuchaczy, miłośników muzyki kameralnej tak rzadko tu wykonywanej. Inauguracyjna audycja odbędzie się jutro we czwartek, dnia 15 bm., o godz. 8-mej wieczór w sali Bołofskiego, Rynek gł. 33. W programie muzyka staro-włoska. Wykonawcy: pp. Wertheimerówna (skrzypce), Piłzówna (fortepian), Nadłówna (śpiew).

— **IRENE DE NOIRET,** znakomita pieśniarka-disseuse, świetna interpretatorka piosenek rosyjskich francuskich, hiszpańskich i żydowskich, w których zachwyca słuchaczy nie tylko dźwięcznym głosem, ale także mimiką i temperamentem, wystąpi poraz ostatni dziś, we środę, 14 bm. w Starym Teatrze.

— **JUAN MANEN,** jeden z największych skrzypków-wirtuozów hiszpańskich, którego koncerta we wszystkich centrach muzycznych cieszą się olbrzymim powodzeniem, wystąpi u nas w niedzielę, 18 bm. w Starym Teatrze.

TEATR ŻYDOWSKI PRZY UL. BOCHENSKIEJ

Czwartek o 8.30 wiecz.: „Wieczna matka” (premjera).

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Wtorek o 8 wiecz.: „Krag interesów”

Środa o 8 wiecz.: „Krag interesów”

REPERTUAR KINOTEATRÓW

APOLLO: „On i jego siostra”

BAGATELA: „10-ciu z Pawiaka” (Zofja Batycka Adam Brodzisz, Józef Węgrzyn)

CORSO: „Kochanka strażnika” (Ita Rina)

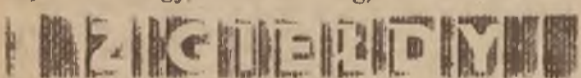
SZTUKA: „Bomby w Monte Carlo”

ŚWIATOWID: „Czerwona zemsta”

UCIECHA: „Król bulwarów”

WANDA: „10-ciu z Pawiaka” (Zofja Batycka, Adam Brodzisz, Józef Węgrzyn)

WARSZAWA: „Bociar strajkuje” (Zygfryd Arno, Kathe Nagy, Albert Paulig).

GIEŁDA KRAKOWSKA

Kraków, 13. 10. 1931. Akcje w zaniedbaniu. Dolar mocniej.

Papiery procentowe: 4-proc. Prem Pożyczka inwestycyjna seryjna 80.

Zebrań giełdowe zaznaczyło w dalszym ciągu małą chęć do pracy. Większość papierów z braku zapotrzebowania w zupełnym zaniedbaniu. Ruch panował ospały. Do transakcji doszło jedynie z papierów procentowych 4-proc. Pożyczka inwestycyjna seryjna po kursie ustalonym. Obroty niewielkie.

Na poglądzie sytuacji podobna Poszukiwano 3-proc. Pożyczkę Budowlaną w placeniu 30, w torwarze 31, bez obrotów.

Waluty i dewizy oficjalnie bez obrotów

Kancelarz Brüning przed Reichstagem

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Berlin. 13. 10. (Sch) Już na długo przed otwarciem Reichstagu gromadziły się wokół budynku tłumy ludności. Policja przedsięwzięła daleko idące środki ostrożności, otaczając gmach silnym kordonem policyjnym i koncentrując w ulicach przyległych większe posiłki policji konnej i samochodów policyjnych. Sala obrad wypełniona po brzegi. Rząd Rzeszy przybył w komplecie. Łoża dyplomatyczna i trybuny zajęte do ostatniego miejsca. O godz. 15-tej prezydent Reichstagu Loebe otworzył posiedzenie i po załatwieniu formalności oddał głos kanclerzowi Brüningowi, który wygłosił dłuższe ekspozycje. W pierwszej części Brüning wskazał na dobre chęci Niemiec w kierunku współpracy międzynarodowej, podkreślając aktywność rządu niemieckiego w dziedzinie polityki zagranicznej. Uzasadniając ostatnie twarde pociągnięcia rządu, kanclerz oświadczył, że rząd Rzeszy zdecydowany jest zachować stabilizację waluty wszelkimi środkami. Polityka socjalna musi być podporządkowana warunkom finansowym i gospodarczym. W drugiej części swej mowy kanclerz odparł ataki i zarzuty opozycji narodowej i wypowiedział

się za potrzebą ścisłej współpracy między robotnikami a pracodawcami. Po wygłoszeniu expose Reichstag został odroczony do jutra.

Unieważnienia planu Younga żąda komisja sejmiku pruskiego

Berlin. 13. 10. PAT. Główna komisja sejmiku pruskiego uchwaliła wniosek wzywający rząd Rzeszy do wystąpienia wobec mocarstw z żądaniem unieważnienia planu Younga. Jednocześnie komisja wzywa rząd do wstrzymania dalszych spłat reparacyjnych.

Dymisja ministra pruskiego z powodu wstrzymania awansów urzędniczych

Berlin 13. 10. (Sch) Pruski minister skarbu Hepker-Aschoff podał się do dymisji w następstwie nieporozumienia w łonie rządu pruskiego w sprawie wstrzymania awansów urzędniczych. Premier Braun przyjął dymisję i tymczasowo prowadzenie agend ministra skarbu powierzył ministrowi handlu i przemysłu dr. Schneiderowi.

W Japonii — powódź, w Chinach — dzuma

Kilka tysięcy ofiar

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

London 13. 10. (L) Z Osaka donoszą, że w powiecie Miya wskutek powodzi pękła tama, w następstwie czego wezbrana woda zalała kilka wsi, niszcząc zabudowania i unosząc ludzi i bydło. Jak słychać ponad 200 osób po-

niosło śmierć.

London 13. 10. (L) Z Hankau donoszą, że w prowincji Honan szaleje epidemia dżumy, której ofiarą padło dotąd parę tysięcy osób.

JAKA BĘDZIE POGODA?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 13. 10. Sin. Przewidywany przebieg pogody na środę 14 bm.: Wyżyna małopolska, Śląsk, Podhale, Tatry i Małopolska Wschodnia: Rankiem mgły lub opary, potem naogół pogodnie, na wyżynach i w górach na całą miejscami przymrozki. Temperatura w ciągu dnia od 15 do 18 stopni. Słabe wiatry południowo-wschodnie lub cisza.

—o—

Także południowa Afryka wyzywa się parytetu złota

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

London 13. 10. (L) „Daily Telegraph” donosi, iż możliwe jest, że rząd Unji Afryki Połudn. będzie zmuszony pójść w ślady Rodezji południowej i północnej i zawiesić parytet złota, gdyż w przeciwnym razie eksporterzy Afryki Południowej nie byłiby w stanie wspólnie wodniczyć z eksportem angielskim.

Na rynku walutowym w obrotach prywatnych i międzybankowych wstrój dla dolara gotówkowego mocniejszy. Popyt większy. Kurs stopniowo powrócił do ostatniego poziomu przed spadkiem. W Krakowie dolar gotówkowy 8.88—8.92, czeki bankowo 8.91—8.93. Kurs orientacyjny: Funct szterling 34.25—35. Szyling austriacki 120 w placeniu przekaz.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 13. 10. PAT. Akcje: Bank Polski 110, Parowozy I i II em. 12.50, Starachowice 6.25. Pożyczki: 3-proc. budowlana 30.75, 4-proc. inwest. 76, ta sama seryjna 81, 6-proc. dolarowa 80, 5-proc. konwers 41.25, 7p. or. stabil. 55.50 10-proc. kolej. 101, Listy zast. B.C.K. 7-proc 83.25, 8-proc. 94.

Waluty Dolar 8.89, 8.91, 8.87. Dewizy: Londyn (34.7), 34.60, 34.69, 34.51 Nowy Jork 8.92, 8.94, 8.90, teleg. 8.925, 8.945, 8.905, Paryż 35.16, 35.25, 35.07, Praga 26.42, 26.48, 26.36, Szwajcaria 175.15, 175.58, 174.72, Berlin pryw 210.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Poznańska giełda zbożowa z dnia 13. 10. 1931. Zyto cena trans 15 ton 22.35, 330 ton 22.50, psze-

Zakurzenia antyreligijne w Hiszpanji

Santander 13. 10. PAT. Wczoraj wieczorem podczas procesji doszło do rozruchów. Nieznani sprawcy podłożyli ogień pod bramę kościoła Karmelitów, którą oblaną benzyną. Straż ogniowa przy pomocy ludności pożar ugasiła. W mieście Maljad tłum, złożony przeważnie z młodzieńców usiłował podpalić klasztor. Przeszkodziła temu żandarmerja.

Sztokholm 13. 10. (R) W porcie tutejszym zmarło 5 osób, a 2 osłepły po spożyciu alkoholu etylowego, przemyconego z zagranicy przez pewnego marynarza szwedzkiego. Wśród zmarłych ofiar znajduje się także żona tego marynarza, który tymczasem został aresztowany.

Nowy Jork 13. 10. (R) Wczoraj odbył się mecz bokserski między mistrzem amerykańskim Sharkey'em a włoskim mistrzem ciężkiej wagi Carnerą, który po 15 rundzie zakończył się zwycięstwem Sharkey'a w punktach.

KOMUNIKATY

— „AWODAH” Zielona 23. Kurs języka niemieckiego dla zawansowanych (zeszłoroczny) został ponownie uruchomiony dziś, 8.30 wiecz.

— „BNEJ SJON”. Dziś, w środę, 7.30 wiecz. zebranie członków w lokalu Stradom 15, I p.

— „MENORAH”. W sobotę, 17 bm. o godz. 3.30 popoł. odbędzie się walne zebranie członków.

— S. K. S. „BAR-KADIMAH”. Dziś, 6 wiecz. w lokalu Korporacji buda z referatem Bb. Grupa pt. „Od Mojżesza do Jeremiasza”.

nica orjent 19 i pół do 20 i pół. trans. 150 ton 20.75, jęczmień przem. A 20—21, B 21 i pół do 22 i pół. browarowy 24 i pół do 25 i pół, mąka żytnia 33—34, pszena 31 i pół do 33 i pół, rzepak 29—30, groch Wiktorja 21—24, Folgera 23—25, ziemniaki jadalne 2.80—3. Usposobienie spokojne.

GIEŁDA ZURYCHSKA

Zurych, 13. 10. PAT. Paryż 20.08 i trzy czw., Londyn 19.75, Nowy Jork 509.87, Berlin 117.50, Praga 15.08 Warszawa 57.10, Budapeszt 9.05.

Projekt ustawy o ustroju adwokatury w ogniu krytyki na posiedzeniu Sejmu

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 13. 10. (Sin) W dalszym ciągu wtorkowego posiedzenia Sejmu, marszałek ko rzystając z uprawnienia regulaminowego prze stawił porządek dzienny, przystępując do pierwszego czytania projektów ustawy o kole jach podczas wojny i o ustroju adwokatury, a opuszczając znajdujące się na bliższych pun ktach porządku dziennego przedłożenia podat kowe.

Przeciw ustawie o kolejach w czasie wojny przemawiał poseł Ciołkosz (PPS), poczem dyskusję przerwano i ustawę odesłano do komisji wojskowej.

Wielkie zainteresowanie skupiło się na dyskusji nad projektem ustawy o ustroju ad wokatury. Ławy poselskie, świecące pustką podczas debaty podatkowej, wypełniły się, kiedy poseł Nowodworski (Klub Narodowy), dziekan warszawskiej Rady adwokackiej, wy stąpił z przemówieniem przeciw wspomnianej ustawie, wywodząc m. in.:

Adwokatura jest współczynnikiem wymiaru sprawiedliwości, a bez jej udziału 95 procent lud ności nie może się obejść. Rząd nie uzasadnił ani jednym słowem tej ustawy, a tylko w jed nem z pism sanacyjnych nazwano ustawę tę

ustawą o autonomii adwokatury. Ten kto usta wę tę tak nazwał, albo jej nie czytał, albo nie wie, co to jest autonomia, albowiem świadomie fałszuje prawdę. To nie jest autonomia, tylko ekspedycja karna przeciw adwokaturze. Pro jekt obecny pojawia się w przededniu trzecie go czytania komisji kodyfikacyjnej projektu u nifikacji ustawodawstwa, pojawia się bez za sięgnięcia czyjejkolwiek opinii projekt, o któ rym nikt nie powie, że jest dobry.

Poseł Rybarski: Znajdą się na rozkaz nawet obrońcy liberalizmu i wolności w tym projek cie.

Poseł Nowodworski po wykazaniu zbytnie go rozrostu adwokatury w b. kongresówce (?) wskazuje na obawę pauperyzacji, jaką pocią gnę za sobą wolnoprzesiedlność, poczem anali zuje sprawę niezależności adwokatury w świe tle omawianego projektu. Wprowadzenie do roty przysięgi formuły posłuchu uczyni z adwokatów sługi — zamiast obrońcy prawa. Wkońcu mówca zgłasza szereg poprawek. Na wniosek posła dra Bogdaniego (BB) dyskusję zamknięto, a projekt odesłano do komisji praw niczej. Następnie posiedzenie Sejmu w piątek

Minimalny spadek bezrobocia

Warszawa 13. 10. PAT. Liczba bezrobot nych, zarejestrowanych w dniu 10 bm. w Pań stwowych urzędach pośrednictwa pracy wyno siła 251.352 osób, co stanowi spadek w stosun ku do poprzedniego okresu sprawozdawczego o 26 osób.

— ośo —

Aresztowanie dyrektorów Banku Handlowego w Kielcach

Kielce 13. 10. PAT. Z polecenia władz pro kuratorskich aresztowano dzisiaj głównego współwłaściciela Banku Handlowego w Kiel cach Arona Moszkowicza i dyrektora tego ban ku Friedmana. Aresztowanie to pozostaje w związku z nadużyciami, popełnionymi na szko dę właścicieli banku.

Krwawe walki z przemytnikami

Wilno 13. 10. PAT. Na granicy Łotwy daje się zauważyć w ostatnich czasach wzrost prze mytnictwa. Wobec energicznej walki z prze mytnikami, przechodzą oni przez granicę uz brojonej w karabiny i granaty. Onegdaj wie czór placówka KOP stoczyła potyczkę z prze mytnikami, osaczając w rejonie Turmontu 2

DOLLY FRANKL.

Wiele powodów

Zuzanna podeszła do małego stolika kawiarnia nego.

— Jak się masz, Teodorze?

— A, Zuzanna, to bardzo ładnie z pani strony, że pani tu przyszła.

— Przysiadę się na chwilę do pana. Czekam na Roderyka. Mamy razem zjeść kolację i pójść po tem do kina.

— Bardzo mnie to martwi, a mianowicie z dwóch powodów, — rzekł Teodor i przysunął jej krzesło. — Po pierwsze nie znoszę Roderyka, a po drugie sam zjadłbym chętnie z panią kolację.

— Jeden powód wystarczyłby — rzekła ze śmie chem Zuzanna.

— O, nie, jeden powód nie wystarczyłby zupeł nie. Rzadko się zdarza, że się coś czyni, gdy prze mawia za tem tylko jedna przyczyna. Dopiero, gdy będzie działało więcej powodów, wywołują one w nas impuls do pewnego działania. Nazywa się to naukowo „hyperdeterminacją”. Czy pani wie o tem?

— Nie — odparła Zuzanna

— Widzi pani, że pobyt w mojem towarzystwie jest nie tylko miły, lecz i pouczający. Ja nie chcę oddziaływać tylko na instynkty młodych dzie w-

przemysłników z cukrem. Z drugą głośnie bą dą przemysłników stoczył walkę patrol KOP pod Brasławiem. Do zasadzki KOP. przemyt niczy dali kilkanaście strzałów i rzucili kilka granatów ręcznych. Po dłuższej strzelaninie przemytnicy wycofali się i zaczęli uciekać w kierunku granicy łotewskiej, porzucając cukier Skonfiskowany przemyt przedstawia wartość kilku tysięcy złotych.

Mag'zyn Mód Adeli HOLLÄNDER
zawiadamia uprzejmie, iż w nowootwartym lokalu przy ul. Grodzkiej 45 ma na składzie waki wybór najmodniejszych kapeluszy damskich i poleca się nadal szanownej Klienteli.
Ceny niższe niż wszędzie

KAZDA PANI

do lat 35, która przyczyni się do wyszuka nia i wynajęcia lokalu sklepowego, przy pryncypalnej ulicy, w miastach, liczących ponad 25000 mieszkańców, otrzyma wynagrodzenie — ewentualnie posadę w danym sklepie. Oferty własnoręcznie pisane, z dokładnym opisem lokalu i podaniem wy sokości czynszu pod „Dobra posada” do Biura Stattera, Kraków, Rynek 8. 2040

cząt przez to, że prowadzę je do kina. Pozatem mój wstręt do Roderyka jest również „hyperde terminowany”. Po pierwsze nie znoszę ludzi, któ rzy nazywają się Roderyk's.

— Czy zna pan wielu takich? — zapytała nie winnie Zuzanna.

— Nie przerywaj mi lekkomyślnie, drogie dzie cko. — rzekł Teodor. A więc po pierwsze nie znoszę ludzi o imieniu Roderyk a po drugie uważam go za bezczelnego uwodziciela o typie Gilles de Rais, zwanego również Sinobrodym. Napędza mnie to więc poważną obawą, że spędzi pani w jego towarzystwie sama cały wieczór

— Niech sobie pan nie zadaje trudu — wtrąciła Zuzanna — Ja pana do towarzystwa nie poproszę.

— O frywolne dziewczę! Tak ślepo pędzi mło dzież ku zgubie. Pozatem to, że pani będzie dziś z Roderykiem, jest również hyperdeterminowane

— Czy jest pan tego zupełnie pewien?

— Jest zupełnie wykluczone żeby tylko jeden powód, jak naprzykład jego długie czarne rzęsy, lub jego auto, decydowało o tem. Tylko spotkanie się wielu przyczyn może panią pchnąć do tego lek komyślnego czynu. A więc — po pierwsze niema pa ni dziś wieczorem niczego specjalnego do roboty.

— To się zgadza; moja partja bridża została odwołana.

— Po drugie nie wiedziała pani, że będzie pani miała to szczęście i mnie tu spotka. Po trzecie

Z EKRANU

„Król bulwarów”

(Kinoteatr „Uciecha”)

Sezon zimowy rozpoczął kinoteatr „Uciecha” bardzo popularnym w Paryżu „Królem bulwa rów”, w którym występuje śpiewak uliczny Bouboule, kreowany z dużym temperamentem przez Jerzego Milona. Artysta ten krępy, przysadkowaty, o pyzatej twarzy ma być ry walem Chevaliera. Niema wprawdzie lekkości ani sławnego uśmiechu „boskiego” Chevalie ra, ale ma temperament, bezpośredniość, hu mor, a przede wszystkim jest doprawdy mi strzem piosenki „Król bulwarów” jest filmem przede wszystkim paryskim, daje nam bo wiem życie tego najcudniejszego miasta przez pryzmat komedii ludowej. Mimowoli nasuwa się porównanie z filmem Rene Claire'a „Pod dachami Paryża”. Ale Rene Claire stylizuje, podczas gdy Pierre Colombier przynosi niejako żywcem ulicę paryską na ekran. Bohaterem filmu jest śpiewak uliczny, który wszędzie wchodzi „na gapę”, a zwłaszcza na imprezy sportowe. Daje to reżyserowi sposobność do podchwycenia rytmu skupień wielkomięjskich. Aczkolwiek film specjalnie interesującej treści nie posiada, publiczność doskonale się bawi, do czego się w dużej mierze przyczynia prak tykowana przez Milona piosenka śpiewana przez rozbawioną publiczność. A piosenki te są żywe, łatwe do zapamiętania, o rytmie skocz nym i wesołym.

Wedle głosów prasy francuskiej „Król bul warów” cieszy się w Paryżu olbrzymiem po wodzeniem. Kraków wprawdzie nie jest Pary żem, ale okazuje również temu filmowi duże sympatje.

Moassi

Najbliższe płatności podatkowe

Lzba Skarbowa w Krakowie przypomina, że ter min płatności zaliczki na podatek przemysłowy za III kwartał 1931 r. upływa 15 bm., że II-ga rata podatku gruntowego za r. 1931 jest płatną w termi nie od 15 października br. do 15 listopada br., że dn. 1 listopada br. wpłacić należy wymierzony na r. 1931 podatek dochodowy, a wreszcie, że w ciągu listopada br. płatny jest podatek od nieruchomości za III kwartał 1930 i podatek od lokali za IV. kwar tał 193 r. Ponadto przypomina się właścicielom go spodarstw rolnych, że najpóźniej do 15 listopada 1931 płatna jest 1/4 część zaległości w podatku grun towym wedle stanu z 31 marca 1931 r. Płatnicy win ni powyższe należności terminowo wyrównać celem uniknięcia kosztów egzekucyj i kar za zwłokę.

Rozpowszechniajcie „NOWY DZIENNIK”

spotkała pani Roderyka przypadkowo na ulicy.

— Nieprawda, on do mnie zatelefonował!

— Po czwarte chce pani pokazać się w tej no wej zachwycającej sukni. Widzi pani więc, że jej randka z Roderykiem była po wielokroć hyperdeterminowana.

— Niech mi pan powie, Teodorze. — powiedzia ła ze śmiechem Zuzanna — poco właściwie wy głasza pan ten wykład o hyperdeterminacji. Czy i to ma wiele przyczyn.

— Tak — powiedział Teodor. Po pierwsze prze czytałem, zanim pani przyszła, długi artykuł o hyperdeterminizmie, a po drugie chciałem tym wy kładem odwrócić pani uwagę, od tego, że siedzi pani za kolumną, ukryta przed ciekawym świa tem.

Zuzanna zerwała się.

— Zapóźno, drogie dziecko — powiedział niepo ruszony Teodor. — Roderyk opuścił przed dwie ma minutami i siedemnastoma sekundami tę ka wiarnię. Jako sumienny sprawozdawca muszę za znaczyć, że obszedł on salę trzykrotnie i że twarz jego przy trzecim okrążeniu nosiła wyraz zaro wno rozczarowania, jak i gniewu.

— Co mam teraz zrobić? — zapytała Zuzanna bezradnie.

— Wiele przyczyn przemawia za tem, że zje pani kolację w mojem towarzystwie. Po pierwsze...

— Jest pan wstrętny — przerwała mu Zuzanna. Ale kolację trzeba ostatecznie zjeść.

DODATKOWE WPISY DO ZYD. TOW. GIMN. (na wszystkie kursy) odbywają się codziennie do 16 b. m. włącznie w lokalu Z. T. G., ul. Skawlińska L. 2

WOLNE POSADY

POSZUKUJE się inteligentnej, pracowniwej kucharki-gospodyni do Zakładu Wychowawczego w Krakowie. — Zgłoszenia pisemne pod „Skromne warunki” do Adm. „N. Dziennika”. 620g

POSAD POSZUKUJĄ

WAŻNE dla Pań! Już za 3 zł. przerabiam kapelusze według najnowszych żurnali. Nowe w cenie konkurencyjnej. — Uwaga na adres: Kraków, Węglowa 3, m. 9. 615g

POSZUKUJĘ dobrego stróżostwa. Mogę złożyć 1.000 zł. kaucji. Polecenia pierwszorzędne. Zgłoszenia pod „Udzielność” do Adm. „N. Dziennika” 607g

DR. PRAW z 1-roczną praktyką sądową i półtoraroczną prawniczą, amienli posadę. Zgłoszenia pod „Miejscowość obojętna” do Adm. „N. Dziennika”. 1167x

POSZUKUJĘ posady towarzyszącej do starszej pani, ewentualnie guwernerki do 1-2 dzieci w wieku do lat 8. Zgłoszenia pod „Październik” do Adm. „N. Dziennika” 487bp

SPRZEDAŻ

MASZYNY do szycia. kilka sztuk, w bardzo dobrym stanie, od 95 złotych sprzedam okazynie Fabryczny Skład, Kraków, ul. ZWIERZYNIĘCKA 6, 1161x

OPRAWĘ obrazów fotografii, poleca na tanie! Skład Luster, Kornhauser, ul. Starowicińska 21, 641x

Od najgorszych plag ludzkości obroni jedynie 100 proc. pawpa **PREZERWATYWA**

GUM... ... ? ! ...
KILIMY artystyczne — Dywany orientalne: Gr. Perowa Kraków, Tarłowska 6 boczna Zwierzywieckiej. 1296r

Pragnąc udostępnić najszerszemu ogółowi najbardziej rewelacyjną książkę b. sezonu wydawniczego

„ARJELA i JUBAL”

HENRYKA ADLERA-NESZERA

zniżyliśmy cenę egzemplarza broszurowanego z barwną okładką WILHELMA WACHTLA

na 1 Złoty dawniej Zł 4'50

Oto kilka głosów prasy o tej książce, przyjałej entuzjastycznie przez całą krytykę:

„Po raz pierwszy przedstawiono tu: nową rodzinę żydowską w Palestynie, problem erotyczno seksualny, miłość młodego Żyda do beduińskiej i przyjaźń Żyda i Araba. Co jednak najciekawsze, że większość tych opowieści opiera się na rzeczywistych wydarzeniach, do których autor zbierał materiał w czasie swego kilkuletniego pobytu w Erec-Israel („Chwila” 1, III, b. r.).

„Zakończona jest ta fascynująca każdym opowiadaniem książka opowieści „Zbójcy Palestynscy”. Okrasa książkę, którą się czyta jednym tchem jest prześliczny język polski” („Tygodnik Żydowski” 27, II, b. r.).

„Czytelnik polski znajdzie w książce tej motywy egzotyczne, w literaturze

niewykorzystane”. („Kurjer Warszawski” z dnia 10. IV, b. r.).

„...peanem na cześć wolności człowieka i Żyda jest książka Adlera. „Arjela i Jubal” stanowi ważną pozycję w dziedzinie książek o współczesności palestyńskiej, pisanych po polsku”. („Trybuna Akademicka” 8, polsku”, („Trybuna Akademicka” 7, VIII, b. r.).

„Książka interesuje egzotyką terytorialną. Rzecz przeniknięta wielkim i szczerym sentymentem dla pionierów tej kolonizacji i sympatią dla ich dążeń do wytworzenia nowych form życia, opartych na bohaterstwie pracy i poszanowaniu godności ludzkiej”. („Wiadomości Literackie” 26, VII, br.)

Do nabycia za wplatą 1 zł. na konto P. K. O. 166.43. Księg. E. Rubinsztein, Warszawa, Zamenhofs 28.

RÓŻNE

PO PRACY odpoczynek znajdziesz, czytając najświeższe nowości z bogato zaopatrzonej Biblioteki A. Gumpłowicza, — Kraków, BRACKA 9, — FRONT. 1174

POKÓJ dla 1-2 panów z utrzymaniem lub bez, do wynajęcia. Pełny komfort z użyciem telefonu. Zgłoszenia: ul. Saltarna 25, I, pietro, m. 2. 530bp

LOKALE

PIEKNY słoneczny pokój dla studujących, z utrzymaniem lub bez: ul. Kujawska (pierwsza przeczynia Kazimierza Wielkiego) 18, II, piętro, — drzwi 6. 614g

WIEN. Schönes, großes Zimmer, Zentrum, Bad, Telefon, ev. Verpflegung bei bester jüd. Familie — auch für Studierende, — II. Taborstr. 21a. 616g

PIEKNY, osobny pokój dla urzędniczek lub akademiczek, za 35 zł. miesięcznie do wynajęcia. — Zgłoszenia pod „Dzielnica VI.” do Adm. „Nowy Dziennik”. 619g

NAUKA I WYCHOWANIE

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy korespondencyjne im. Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42. Wycenają listownie: buchalterii, rachunkowości, korespondencji, stenografii, handlu, prawa, kaligrafii, daktylografii, towaroznawstwa, języków, piśmowni — gramatyki polskiej, ekonomii. Żądajcie prospektów! 1087a

AKADEMIK udzieli lekcji z zakresu gimnazjum, specjalność matematyka. Zgłoszenie do „Nowy Dziennik” sub „Celujący”. 563g

TROCHE HUMORU

IDEALNIE TRESOWANY PIES

Spiewa
kto żyw
to ROZKOSZ
SAMA

ogolić się nożykiem „FAMA”

HURTOWNIA OBUWIA

KALOSZY I ŚNIEGOWCÓW

H. REIS i B. GRANDAPFEL

Kraków, Gertrudy 28 (Hotel City)

TELEFON

Nr. 106-88

poleca kalosze i śniegowce w najnowszych fasonach marki: Tretorn, Pepage, Gentleman, Rykawa i Wudeta po cenach ściśle fabrycznych i na warunkach bardzo dogodnych.

Ponadto posiada stale na składzie największy wybór wszelkiego rodzaju obuwia we wszystkich wielkościach i gatunkach, po cenach konkurencyjnych. Obsługa solidną. — Cenniki na żądanie. 723

Dodatkowe

WPISY

na Kursy Handlowe

FEINBERGA

Kraków, Starowicińska

L. 28 (róg ul. Biefla)

Kursy Handlowe FEINBERGA

celują w przysposobieniu także osób starszych do zajęć biurowych

Zarząd gminy wyznaniowej żydowskiej w Gorlicach na podstawie uchwały z dnia 23 sierpnia 1931 rozpisuje

KONKURS NA POSADĘ RABINA w Gorlicach

Kandydaci, ubiegający się o tę posadę, winni posiadać warunki, zawarte w § 1 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 października 1930 (D. U. R. P. Nr. 75, poz. 593), tudzież w rozporządzeniu Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. z dnia 16 stycznia 1931, Dziennik Urzędowy Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Nr. 2 (234) poz. 16.

Podania wraz z dokumentami kwalifikacyjnymi należy wnieść w ciągu jednego miesiąca, licząc od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia, a najpóźniej do dnia 15 listopada 1931, w kancelarii gminy wyznaniowej żydowskiej w Gorlicach, z tem, że podania, wniesione bez dołączenia dokumentów kwalifikacyjnych lub wniesione po terminie powyższym, nie będą wzięte pod rozwagę.

1136x

ARJE HALBERSTAM.
Przewodniczący:

REKLAMA DZWIGNIA HANDLUII

PRENUMERATA: w Krakowie a. prow. miesięczn. Zł. 6'00 kwartal. Zł. 18'00
w Krakowie z odnośnem. do domu " " 6'20 " " 18'60
Na prowincji z przesyłką pocztową " " 6'60 " " 19'80
Zagranicą z przesyłką pocztową " " 10'60 " " 20'00

„NOWY DZIENNIK” wychodzi codziennie także w poniedziałki i dni poświ

OGŁOSZENIA: Podstawa obliczeń jest 1 milimetr w jednym lamie. — Strona w tekście i nadrukiem ma 3 lamy po 74 milim. — Strona za tekstem 6 lamów po 37 milim. — Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. CENY w złotych: I. strona 1'25. — Tekst 1' — Nadrukiem 0'75. — Za tekstem 0'25. — Drobne od słowa 0'20. Dla poszukujących pracy 0'10. — Gratyfikacja 12'50. — Za zastrzeżenie miejsca dodaje się 25%.

Wydawca: Za Spółkę Wyd. „Nowy Dziennik”: Zygmunt Hochwald. — Redaktor naczelny: Dr. Wilhelm Berkelhammer. — Redaktor odpowiedzialny: Zygfryd Moses. — Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzechowej 7, pod zarządem Maksymiljana Feldmana